

norsk filatelistisk tidsskrift

AV INNHOLDET: Brevsensur i Norge under første verdenskrig, s. 291 ● Posthorn vannmerker i norske frimerker, s. 299 ● Uperforerte malerimerker, s. 305 ● BRUKT og UBRUKT, s. 313 ● Nytt om frimerker, Postkassen, Oss små-samlere imellom, Litteratur, Utstillinger m.m. Tilsammen 40 sider.

KLASSISK SKANDINAVIEN

Spesielt: gamle norske frimerker ubrukt

Mankolister mottas
Samlinger kjøpes og selges
Stort utvalg i kg.vare, albums, utstyr
NY PRISLISTE med spesialtilbud
Søker gamle brev, stempler m.m.

TORE G. SOLHEIM

Boks 2662 St.H. Oslo 1 Tlf. 20 30 83
Butikk: Nordahl Bruunsgt. 3, Oslo

Vi er kjøpere av **BEDRE** norske
frimerker, samlinger og massevarer

BRA utvalg av frimerker fra
VEST-EUROPA og **MYNTER**

Når det gjelder
KJØP - SALG - TAKST -
ta kontakt med
FAGMANNEN
— det **LØNNER** seg !

HANS RODE A.S

FRIMERKE- OG MYNTFORRETNING
Bogstadvn. 2 — Oslo 2 — Tlf. 46 41 68

ABONNEMENT PÅ FØRSTEDAGSBREV OG NORSKE SÆRSTEMPLER

Tegn FDC og stempelabonnement, så får

De førstedagsbrev og særstempler

automatisk tilsendt.

Skriv etter betingelser.

NFT- FDC-SERVICE

Boks 109 - 4601 Kristiansand S

**FRANKRIKE
ISLAND
POLEN
UNGARN
ØSTERRIKE**

og mange andre land

NY STOR PRISLISTE

mot kr. 2,— i ubr. nordiske
frim.

BC-frimerker

Boks 640 Kurland,
N-1701 SARPSBORG
NORGE

Vi har et velassortert utvalg i:

ALBUMS

KATALOGER

FRIMERKEARTIKLER

PAKKER, KILOVARER

Vi ekspederer mankolister fra Skandinavia.
Våre salgs- og tilbudskataloger sendes
gratis til alle interesserte som er registrert
i vårt kartotek.

BOBHUSET

1750 Halden

Telefon

(031) 84 277

nft

meddelelser fra forbundet

«Utstillings- kalender»

Kommisjonær for INTERPHIL -76

Forbundet har utnevnt Odd Graham, Nordterras-
sen 7, 1342 Jar, som kommisjonær for den inter-
nasjonale frimerkeutstillingen INTERPHIL -76
som vil finne sted i Philadelphia i tiden 29. mai til
6. juni 1976.

Norsk Filatelistisk Tidsskrifts hederstegn

Vi minner om at forslag til utdeling av dette
hederstegn må være innsendt til Forbundets styre
innen utgangen av januar måned 1975. Forslagene
må være skriftlige og inneholde begrunnelse.

NYE FORBUNDSKLUBBER

Atter en gang kan vi melde om gledelig tilvekst
i forbundet. Det er denne gangen de nye klubbene
i Fauske og Førde som har søkt om medlemskap.
Begge er tatt opp med virkning fra 1. januar 1975.

Fauske Filatelistklubb har ved innmeldelsen 11
hovedmedlemmer. Formann er O. J. Gjærum,
Møllnvn. 24 A, 8200 Fauske.

Førde Frimerkeklubb har 10 hovedmedlem-
mer. Formann er Svein Grotle, boks 188, 6801
Førde.

Vi ønsker de nye klubber velkommen i Norsk
Filatelistforbund.

Tore Gjelsvik
forbundsprezident

Vi har vært inne i en periode med en gledelig
utvikling av utstillingsvirksomheten her i landet.
Virksomheten er imidlertid nå blitt såpass omfat-
tende at det er på tide å sette opp en oversikt over
alt det som er planlagt, d.v.s. lage en utstillingska-
lender. Dette er nødvendig for at de som planleg-
ger nye arrangementer skal kunne legge disse til
tidspunkter hvor de ikke kolliderer med andre
arrangementer, og også for å kunne innpasse de
tidsmessig riktig! i forhold til utstillinger på et
«høyere» nivå.

I øyeblikket ser listen slik ut:

GRIMSTAD 1975, 24—26 januar 1975, regional i
Grimstad.

NORDIA 1975, 26. april — 1. mai 1975 i Helsingfors.

BERGEN 1975, 3—8 juni 1975, nasjonal i Bergen.

November/desember 1975, regional i Trondheim.

HAFNIA 76, 20—29 august 1976, internasjonal i
København.

Høst 1976, nasjonal i Drammen.

Høst/vinter 1976, regional i Harstad.

Sommer 1977, nasjonal i Trømsø.

Høst 1978, nordisk i Trondheim.

1980, internasjonal i Oslo, til de norske frimerkers
125-årsjubileum.

Revidert og ajourført liste vil bli publisert etter
behov.

Tore Gjelsvik
forbundsprezident

OPPLAGSTALL FRIMERKER OG FØRSTEDAGSBREV

ARBEIDERVERN MED FØRSTE SALGSDAG
15/8 1974

Opplag frimerker: 85 øre 2 000 000

Opplag frimerker: 100 øre 5 500 000

Opplag førstedagsbrev: 60 150

NORSKE GEOLOGER MED FØRSTE SALGS-
DAG 4/9 1974

Opplag førstedagsbrev: 60 320

Besøk

Postmuseet

Åpningstider:

Postmuseet er åpent søndag kl.
12.00—15.00 og hverdager —
unntatt lørdager — kl.
10.00—15.00.

«Quinder selv . . .»

Det er mangt man skal lese før øynene detter ut: Nå er det også blitt kåret en «Miss Filateli» — som igjen er gått til topps som «Miss Teenage Victoria» og har vunnet en Europa-reise. Det er i Australia denne begivenhet har funnet sted. Begivenheten finnes behørig — og meget høytidelig — omtalt i både «Stamp Collecting Weekly» og «Philatelic Magazine», begge seriøse britiske frimerke-tidskrifter som normalt beskjeftiger seg med — , ja — frimerker.

Den unge dame det gjelder, den 18-årige Deborah Phin, kan naturligvis ikke noe for det. Til alt overmål er frimerkesamling en av hennes mange fritidsbeskjeftigelser, om enn foreløbig på begynnerstadiet.

Hvor mange «avarter» skal vår hobby, frimerke-samling, etterhvert få? Jeg iler øyeblikkelig med den opplysning at jeg ingenting har imot pene piker. Snarere tvert imot. Jeg må vel også tilføye at jeg heller ikke har noe imot mindre pene piker. (Dette for ikke å få nyfeministene på nakken. . .) Men likevel: Jeg synes jeg ser for meg hvordan man på Norsk Filatelistforbunds landsmøte i Trangvik i 1998 arrangerer «misse-show» og kårer «Frimerkedronningen» av året, ikledt tre posthorn og en løve. Og hvordan den nyvalgte «miss» eller «queen» lar seg intervju av en aldrende NFT-redaktør om mote-farver på stempelavtrykk og de nyeste frisyrrer for frimerkesamlere.

Akk ja. Hva risikerer man ikke å måtte oppleve.

Når nå dette er sagt, så slår jeg gjerne et slag for flere kvinner i filatelien. Det er ikke så forferdelig lenge siden det i min klubb, Nordenfjeldske Filatelistforening, var strengt forbudt med kvinner. Foreningen var en forening for menn, basta. Idag ser det noe anderledes ut, men likevel er kvinnene i absolutt mindretall. Hva kan dette komme av? Her venter jeg en nærmere redegjørelse fra de kvinner som tross alt er ivrige frimerkesamlere — og som har vist at de ikke ligger tilbake for mennene hva filatelistiske kunnskaper angår.

«Naturligvis, kvinnene kan være bra å ha ved festfilatelistiske anledninger», synes jeg å høre noen av de mest mannhaftige av mannfolkene hviske.

Men høyt tør de neppe si det.

Og det er jo riktig nok at de da får lov til å være med. Men ellers er det altfor mange av dem som må nøye seg med å se misbilligende på den flom av «papirlapper» som flyter på ektemannens skrivebord — og som må la være å bruke støvsugeren i nærheten av frykt for at et interessant frimerke skal forsvinne.

Det er naturligvis så mange tanker en kan gjøre seg når man får lese om slike filatelistiske misse-show. Enn om man slo et slag for kvinnene på neste års Frimerkets Dag? Egne brev med personlig signatur av «Miss Filateli», avstemplet med hennes fingeravtrykk og befordret av henne selv på den jordomseiling hun fikk som førstepremie, måtte jo være en filatelistisk lekkerbisken. Ideen er gratis for den klubb som måtte være interessert i å finne på noe en d a mer rart enn det vi har sett i de senere år. Lykke til!

E. S.

LA DEM IKKE TA VED NESEN

bli medlem av Oplysningscentralen for Filateli OFF a/s — vi har medlemmer i Danmark, England, Finland, Grønland, Norge og Sverige, og som medlemmer er bl.a. Skandinavias største frimerke-handlere og frimerkeklubber. Ved innmeldelse får De en fortegnelse over ca. 900 usolide frimerke- og myntforbindelser. Nærmere opplysninger sendes mot svarporto

K. TINGØ

BYDAMMEN 12 A —
DK 2750 BALLERUP

Brevsensur i Norge under første verdenskrig 1914—1918

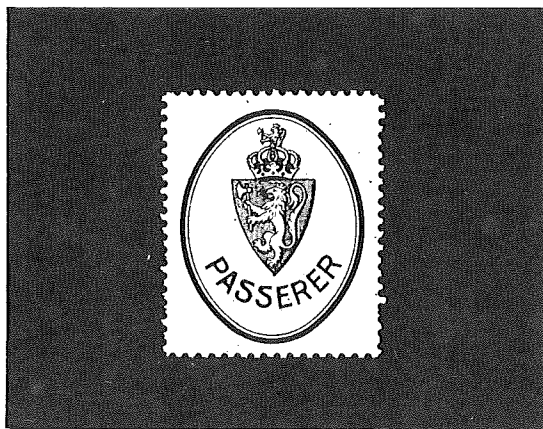
Historikk og katalogisering over posten til og fra de internerte krigsfanger i Norge

(Del 1)

Av Bjarne Fjeld

Bjarne Fjeld er leder for den arbeidsgruppe Forbundet har oppnevnt for Krigspost-Feltpost. Arbeidsgruppen har som formål å samle data og opplysninger om emnene Krigspost, Militærpost og Feltpost. Arbeidsgruppen kommer med opplysninger til medlemmene om disse emnene, enten ved eget skriv eller som innlegg i NFT. Det er bl.a. som et ledd i denne opplysnings-tjenesten Fjeld har skrevet denne artikkelen.

De som er interessert i å bli medlem av arbeidsgruppen bes kontakte Bjarne Fjeld for nærmere opplysninger. Fjelds adresse er: Trondheimsvn. 14, Oslo 5.

Kontroll-merket som ble brukt.

Den 28. september 1909 kom det nye bestemmelser for postkorrespondanse og postkontroll i krigstid. I denne skrivelse er kontroll-merket for første gang avbildet.

I et sirkulære fra poststyrelsen den 17. november 1914 til postmestrene, stemplet «Hemmelig», het det: «Forsvarsdepartementet, Armeen, har i skrivelse til Arbeidsdepartementet av 17. oktober d.å. uttalt «For mest mulig at gjøre det militære etterretningsvæsen effektivt tillater dette departement sig — efter forslag fra kommanderende General og generalstaben — at henstille til det ærede departement, at der aapnes generalstabens etterretningskontor adgang til direkte at korrespondere med post- og telegrafmyndighetene, likesom der bedes henstillet til nævnte myndigheter at bistaa etterretningskontoret i dets arbeide med at indhente oplysninger av værdi for forsvaret og med at hindre spionvirksomhet her i landet.»

Man skal anmode om at svar paa henvendelser fra generalstabens etterretningskontor blir sendt dette direkte, likesom der blir at yde kontoret all mulig bistand i dets arbeide.

Herom bedes de under hr. postmesterens distrikt sorterende postaapnere underrettet, i det avtrykk av nærværende sirkulære vedlægges.»

Kontrollkontorene skulle undersøke de postsaker som ved poststyrelsens eller krigspostdirektørens anordninger ble ekspedert til kontorene. Arme-

postkontoret besørget befordringen av posten til og fra kontrollkontorene.

Kontrollkontorets sjef var underlagt etappesjefene. Han var ansvarlig for kontrollens forsvarlige utførelse og hadde ved henvendelse til etappesjefen å sørge for at det fantes ansvarlig personell til kontorene, å lede tjenesten ved kontorene og fordele arbeidet mellom det underordnede personell, å samarbeide med etappepostinspektøren for å forebygge unødige forsinkelser av korrespondansen.

Kontorpersonalet besto, foruten av sjefen, — av offiserer (hvis arbeidsmengden gjorde det nødvendig), kontrollører, translatører og administrasjonspersonell. Kontrollkontorets sjef kunne, hvis omstendighetene tillot det, tilkalle sakkyndige til behandling av forsendelser som var skrevet i fremmede sprog og som ingen av personellet behersket. Lot dette seg ikke gjøre ble brevene behandlet som om de inneholdt skadelige etterretninger. Personellet ved kontorene hadde absolutt taushetsplikt. Ved kontoret skulle forsendelsene åpnes og gjennomleses. Inneholdt de intet skadelig eller mistenkelig, ble de forsynt med kontrollmerke eller stempel og ble ekspedert til avsendelse.

Kunne forsendelsen ikke ekspederes, uten at innholdet syntes å være straffbart, kunne den tilba-

Feldpost
9. 11. 14

Wilk. Hoar Kant

*König 9a Ruhr
 Deutschland*

Brev fra tysk internert på hjelpekrysseren «Berlin» ved Hommelvik. Brevet er sensurert ved D.K.5. Trondheim og stemplet «Passerer». Deretter er det sendt som feldpost direkte fra «Berlin» til Tyskland.

keleveres avsenderen — hvis det var mulig. I motsatt fall ble den etter omstendighetene enten odelagt eller oppbevart til mulig senere ekspedisjon. Tydet innholdet av en forsendelse på et straffbart forhold, ble brevet oversendt til politiet eller i tilfelle til vedkommende militære påtalemyndighet. Denne instruksjonen gjalt i tilfelle deler for kontrollkontorer ved de utenrikse post-ruter og for kontrollen på særskilte krigsskueplasser hvor kontrollkontor ikke var opprettet.

Like etter krigsutbruddet seilte den tyske hjelpekrysseren «Berlin» inn Trondheimsfjorden, og varslet sin ankomst med salutt. Det var den 16. oktober 1914. «Berlin» ble praiet av «Skrei» og ført til Hommelvik ved Trondheim.

Søndag 8. august 1915 ble den engelske hjelpekrysseren «India» senket i Vestfjorden av en tysk undervannsbåt. «India» sank meget raskt, de over-

levende ble brakt inn av den svenske «Gøtaland» og en engelsk tråler, «Saxon».

Deretter ble de internert, mens «Saxon» måtte avgå innen 24 timer.

De reddede ble tatt hånd om av norske militære myndigheter og internert, da Norge jo var nøytralt. De ble holdt i forvaring i Narvik og Bodø inntil de ble sendt til Jørstadmoen militærleir ved Lillehammer. Marinesoldatene kom med tog fra Trondheim, og ved ankomsten til Lillehammer var det stor mottagelse for dem. Byens damer overrakte blomster og tobakk. Engelskmennene svarte med å synge «Tipperary».

Det var også en del krigsfanger som gjennom en spesiell komité var mottatt til pleie her i landet.

Hospitaliseringsstedene var:

For russerne:

Tromsø Hotel, Myre st.	32 fanger.
Losnaos Hotel, Tretten st. og	
Holmen gård, Tretten st.	73 fanger.
Hunder pensionat, Hunder st.	32 fanger.
Baneminde pensionat, Espen st.	73 fanger.
Konnerudkollen, Drammen	89 fanger.

For tyskere:

Hovelsåsen, Flisen	150 fanger.
Løken Hotel V. Slidre	116 fanger.

For østerrikere og ungare:

Hammerstad pensionat, Eidsvold.	
Gran san. Gran.	141 fanger.
Lifjell san. Telemark.	

Det var internert ca. 1000 personer i Norge under første verdenskrig.

Det var planer om ni postkontrollkontorer som skulle opprettes i tilfelle krig.

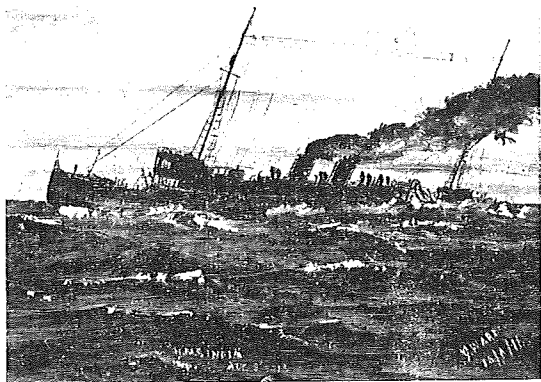
Postkontrollkontor nr. 1 i Kristiania.
 Postkontrollkontor nr. 2 i Kristiansand.
 Postkontrollkontor nr. 3 i Bergen.
 Postkontrollkontor nr. 4 i Trondheim.
 Alle alternativer.

Alternativ: Krig med Sverige:

Postkontrollkontor nr. 5 i Mosjøen.
 Postkontrollkontor nr. 6 i Sjøveien.
 Postkontrollkontor nr. 7 i Tromsø.
 Postkontrollkontor nr. 8 i Vardø.

Alternativ: Krig med Russland:

Postkontrollkontor nr. 6 i Sjøveien.
 Postkontrollkontor nr. 7 i Narvik.
 Postkontrollkontor nr. 8 i Alten.
 Postkontrollkontor nr. 9 i Nyborgmoen.

HMS «India» etter maleri av en av besetningen.

Under verdenskrigen 1914—1918 var følgende postkontrollkontorer opprettet:

Postkontrollkontor nr. 1 i Kristiania.
Postkontrollkontor nr. 2 i Kristiansand.
Postkontrollkontor nr. 3 i Bergen.
Postkontrollkontor nr. 4 i Trondheim.
Postkontrollkontor nr. 6 i Sjøveien.

Postkontroll-merkene ble trykt av Norsk Lithografisk Officin i Kristiania i et opplag av 700 000 stk. i 1914.

I et brev fra Norsk Lithografisk Officin til Generalstaben den 25. april 1914 het det:

«I anledning Deres ærede av 23. d.s. tillater vi oss at opgi Dem følgende priser:

Oplag i 1000:	100.	125.	150.	200.
pris	Kr. 81,75.	95,50.	109,-.	135,-.

Merkene tænkes trykt på gummieret papir som vedlagt prøve. De leveres i ark a 50 merker, perforeret som et almindelig frimerkeark. Merkenes dimensjonerer beregnet efter $3 \times 3,7$ cm.»

Fordelingen av postkontroll-merkene i første opplag var som følger:

1. brigade 100 000 merker.
2. brigade 100 000 merker.
3. brigade 80 000 merker.

4. brigade 90 000 merker.
 5. brigade 120 000 merker.
 6. brigade 60 000 merker.
- Festningsartilleriet 50 000 merker.
Marinen 100 000 merker.

Tilsammen 700 000 merker i første omgang. Det ble trykket flere merker siden. Hvor mange er ikke kjent, men 5. brigade rekvirerte den 14/12 1915 50 000 stk. kontroll-merker, da første forsyning var oppbrukt.

Men den 14. juni 1918 ble det sendt et nytt brev til Forsvarsdepartementet om rekvisisjon av nye postkontroll-merker. Det ble rekvirert et antall av 4 000 000 stk. Imidlertid hadde Forsvarsdepartementet underrettet Generalstaben om at trykkingen av postkontroll-merker skulle utsettes inntil videre, vesentlig på grunn av de høye trykningsutgiftene. Det ble likevel bestemt at det skulle trykkes 2 000 000 stk. kontroll-merker som ville bli levert postkontrollkontor nr. 1. direkte fra trykkeriet etterhvert som de ble ferdige. Det ble trykket et særskilt brevkort den 22/9 1915 til bruk for de internerte utenlandske militære til deres portofrie korrespondanse, og opplaget av dette kort var ca. 10 000.

5000 stk. av dette kortet ble sendt til 5. Distriktskommando Trondheim.

To brev til internerte i Norge, behørig sensurert.

SCHWEITZ

PRO JUVENTUTE-MERKER 1974
Giftige skogsplanter

Utgivelsesdag 29. november 1974

schweitziske frimerker — hvordan erverve en fin samling

Har De kjennskap til vårt gaveabonnement?
Det gir både glede og varig verdi

Vennligst henvend Dem til

PHILATELIC OFFICE PTT

Ostermundigenstrasse 91
3000 Bern 29, Schweiz

Vennligst send meg abonnementsbetingelser for Deres nyhetsservice
(Familienavn, fornavn, adresse)

.....

.....

Sted.....

Zip code

«Frimerkets Dag» vellykket også i år

«Frimerkets Dag» er vel overstått også denne gang, og en rekke vellykkede arrangementer rundt om i landet vil sikkert i tiden fremover vise seg å gi valuta til de arrangerende klubber i form av flere medlemmer.

Vi bringer denne gang et referat fra arrangementet til Lillehammer Filatelistklubb — med håp om at referatet derfra er sånn noenlunde dekkende for hva som skjedde i den andre klubbene:

Frimerkets dag ble en travel, men også lykelig dag for Lillehammer Filatelistklubb.

Posthornfondet hadde funnet anledning til å tildele klubben 2000 kroner, og avdelingssjef Erling Riise overrakte kassereren Dag Kristiansen en sjekk på beløpet. Det foregikk i et av Postverkets lokaler, som den dag var stillet til rådighet for klubben.

Her var medlemmer i sving med å orientere interesserte om klubbens virksomhet, og det var

Lillehammer Filatelistklubbs kasserer Dag Kristiansen mottar sjekken på kr. 2000 fra avdelingssjef Erling Riise.

Lillehammer Filatelistklubbs sekretær, fru Bergliot Iversen, betjener interesserte kunder under «Frimerkets Dag».

hengt opp prøver på montering. Et stort kart viste firmerker fra de forskjellige U.P.U.-land, og det var salg av blokker, konvolutter m.v. Postverkets hyggelige damer hjalp godt til med salg og stempeling av frimerker.

«Dagen derpå» var det vanlig møteaften på Breiseth hotell. Men klubben markerte frimerkejubileet ved å gi adgang for alle som ville komme. Viseformannen Jørgen Sorgendal kåserte om fordelene ved medlemskap. En større auksjon ble holdt, og som ellers hadde kassereren skaffet en mengde utvalgshefter, og man kunne studere nye kataloger som klubben hadde anskaffet.

Sjekken på de 2000 vil bidra til at vi kan skaffe oss hjelpemidler som har vært savnet.

Kvelden ble avsluttet med kaffe og kaker og en hyggelig prat.

Sekretæren.

Antikvariske verdipapirer et helt nytt samleområde?

Antikvariske verdipapirer viser seg å ha blitt et nytt samle-felt ute i Europa, særlig i Sveits. Og prisene på slike gamle verdipapirer har vist seg å gå stadig oppover, til glede for dem som har samlet dem. Det blir sagt at hva samler-verdi angår, er det liten forskjell mellom frimerker, pengesedler og antikvariske verdipapirer. Den eneste forskjell ligger i størrelsen! Ut over den egentlige samleverdi har noen av de gamle verdipapirene også muligheter for oppskrivning. Hvis f.eks. Mao-Kina blir opptatt i verdensvalutafondet blir Kina tvunget til å betale de keiserlige gullobligasjonene fra omkring 1912.

Fra maskinstempelgruppen

I N.F.T. nr. 6/74 ble det nevnt at «Arbeidsgruppen for Norske Maskinstempler» har tatt opp med Postdirektoratet spørsmål om endring av plassering reklameklisje/datostempel i maskinstemplerne.

Postdirektoratet har gitt oss en redegjørelse av situasjonen, og meddeler at man ikke har planer om å endre den praksis som for tiden følges.

Arbeidsgruppen vil på nåværende tidspunkt ikke følge saken videre.

Dette betyr ikke at vi har lagt saken bort, vi vil ved en senere anledning forsøke å komme på talefot med direktoratet.

Arne Tørud, Gjøvik, har etter eget ønske trådt ut av arbeidsgruppen.

John Fredriksen

Ved Liv

**MØT VINTEREN MED
EN SKISPORTSAMLING**

Skisporten er noe av det hyggeligste vi nordmenn forbinder med vinteren. Hvorfor ikke forbedre oss på den kalde årstiden med en sportssamling mens vi venter på sne og skiføre?

Det er ikke vanskelig å skaffe merker til en slik samling. Du kan fylle flere sider bare med nordiske merker.

Her er noen gode råd som gjelder generelt for alle motivsamlinger:

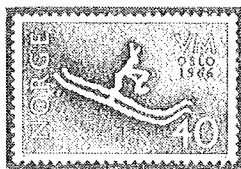
Begrensning og spesialisering.

Bruk en verdenskatalog for å få oversikt over brukbare merker.

I en serie med samme motiv, skal bare ett merke tas med.

Motiv- og maskinstempler hører også med.

Første punkt er kanskje det viktigste. Det er utgitt så mange forskjellige merker i verden i dag med sportsmotiver at det er vanskelig å holde greie på alle sammen. Postverkene produserer stadig flere. Når du til og med bør inkludere motiv- og maskinstempler, kan samlingen lett bli for omfattende. I denne sammenheng ville det være fristende å ta med alle former for vintersport. Men du får nok å henge fingrene i om du tar med alt som går og svever på ski.

Det ville være naturlig å dele samlingen inn i «kapitler». Da er det opp til deg hvor mange du vil ta med, eller hvor fingradert du vil ha samlingen. Forslag til kapitler:

Langrenn

Utfor

Slalåm

Hopp

Skiskyting

Skiståing etter hundespann

Det kunne også være morsomt å ta med et avsnitt om skienes historie hvor f.eks. hellerist-

ningsmerket fra 1966 kan være med. Det kan også være aktuelt med et eget avsnitt om olympiader, fordi det er utgitt svært mange motivmerker i den forbindelse. Det samme gjelder VM.

Merkene må du montere selv på blanke eller rutede albumark som du får kjøpt hos en frimerkehandler. For hvert kapittel skriver du overskriften — «Langrenn», «Utfor» o.s.v. Under hvert merke skriver du en kort tekst, om mulig, med så små bokstaver som du kan. Helst ikke større enn en halv rute. En tynn, tynn sort tusjpenne blir som regel penest, men det går også bra med en spiss blyant eller kulepenn.

Det er ikke alltid like lett å finne ut hva frimerkemotivene forestiller. En god katalog er nyttig som oppslagsverk. (Spør på biblioteket.)

Se også opp for motiv- og maskinstempler med tekst og bilder. Orientering om nye norske motivstempler kan du få ved å abonnere på Sirkulære fra postvesenet — 4 kr. pr. år. Spør etter innbetalingskjema. Særlig i forbindelse med stevner lager postverket maskinstempler med sportsmotiver.

Dette er bare forslag til hvordan en skisportmotivsamling kan begynne. Det er opp til deg hvordan du vil arbeide videre. En god motivsamling krever individuell forskning og maksimal utnyttelse av fantasien.

HAUGESUND JUNIOR-FRIMERKEKLUBB

Kan du hjelpe meg med å komme i kontakt med Haugesund junior-frimerkeklubb?

Magne Hogneland, FØRLAND

Klubben ble startet i januar i år og er en gruppe under Bryne Frimerkeklubb (senior). Formann heter Pål Stange og kan treffes på adresse: Grønhauggt. 20, 5500 Haugesund.

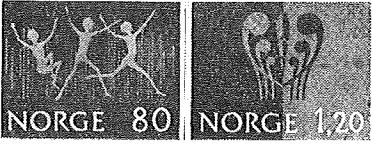
KONKURRANSE

«Oss små-samlere imellom» inviterer til konkurranse. Flittige lesere av nyhetsiden stiller sterkt denne gangen. Men det går også an å tippe. Sett kryss ved det svaret du tror er riktig, og send løsningen til:

NFT, Boks 2177, 7001 Trondheim, innen 20. desember.

Merk konvolutten: «Konkurranse».

Vi trekker ut 10 heldige vinnere!

	Hvor er dette motivet fra?		Lindesnes		Nordkapp
	Kjenner du igjen dette ansiktet?		Ibsen		Bjørnson
	I hvilken anledning ble dette merket utgitt?		Sjøstrøm 100 år		Bekjempelse av tuberkulose.
	Hva er Hans Jarta mest kjent som?		Forfatter		Oppfinner
	Hvilket land har benyttet dette stemplet?		Island		Irland
	Hvem er avbildet på dette merket?		Dronning Ingrid		Dronning Margrethe
	Hva heter denne serien?		Ungdom og fritid		Glede og Samhold

Navn:..... Alder:.....

Adr.:.....

Samleområde.....

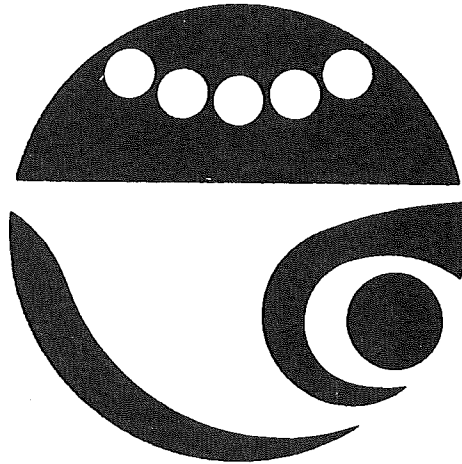
(Du kan også lage kupong selv, hvis du ikke vil klippe i bladet).

Resultat i januar-nummeret av NFT.

NORDIA 1975

Nordisk Frimerkeutstilling i Helsingfors ishall
26.4.—1.5. 1974

Den foreløbige påmeldelsesfristen utgår den 15.11.1974, men utstillingskomitéen kan eventuelt ta i betraktning også senere innkomne påmeldelser. Kontakt kommisjonæren for Norge: Efrén Rebolledo, Grevlingåsen 40, N-1347 Hosle, Bærum.

Juryen er sammensatt av medlemmer fra Norge, Sverige, Danmark og Finland.

Utstillingens bulletin Nr. 1 er utkommet

Bulletin Nr. 2 utkommer i desember

NORDIA 1975, Box 128, SF-00151 Helsingfors 15.
Tel. 65 22 43

Posthorn vannmerker i norske frimerker

Av Carl H. Werenckiold

Papiret til de norske frimerker i perioden 1872—1938 var som regel forsynt med vannmerker i form av posthorn. Norgeskatalogen (1) viser fire typer, benevnt Posthorn I, II, III og IV. Av disse er I såkalt «ekte» vannmerke, hvorimot II, III og IV er «uekte» vannmerker, som nærmere forklart nedenfor.

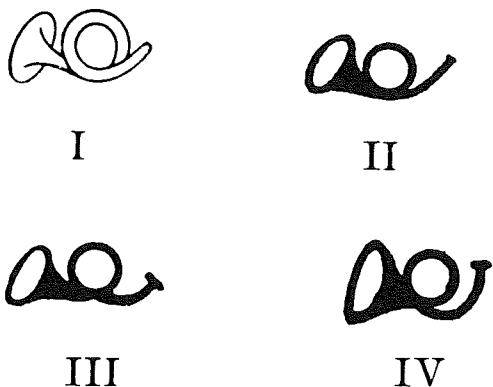

Fig. 1 Vannmerketyperne

Opprinnelsen til uttrykket «vannmerke» er uklar. Man hører av og til at ordet skulle ha noe å gjøre med vannet i den våte papirmasse ved fremstilling av vannmerker i papir ved hjelp av f.eks. egutørvalse (se nedenfor), men dette kan ikke passe, da det vel er trådmønstret på valsen som er den egentlige årsak til vannmerket, ikke vannet. Hunter (2) sier (i oversettelse): «Hvorfor disse fortynninger er blitt kalt vannmerker er ukjent, da merket eller mønstret i papir ikke er forårsaket ved bruken av vann i noen høyere grad enn i selve arket.» Jeg har lest et eller annet sted at «vannmerke» kan ha en forbindelse med ordet «vatret» i betydningen «moiré», altså et vatret eller vannet utseende, som f.eks. i tøy. Her kan vi gjøre et lite eksperiment. Skriv med vann, helst noe tykt, på et stykke hvitt papir. Etter en stund kan man da se et mer eller mindre tydelig gjennomskinnelig «vannmerke» i papiret, når dette holdes opp mot lyset. Så enkelt kan det altså være med opphavet til ordet «vannmerke». Denne tanke finner støtte i The Oxford English Dictionary (3),

hvor det bl.a. heter: «Navnet oppstod antakelig ved at vannmerket, som er mer gjennomskiktig enn papiret forøvrig, ser ut som om det er blitt til ved vannets innvirkning.» Bruken av vann for undersøkelse av vannmerker kan også ha en forbindelse med ordet «vannmerke». Tullberg (4) sier: «Vattenmärket på England nr. 1 var så svagt, att allmänheten icke lade märke till det. Men om papperet blöttes, syntes det tydligt, vilket trykkeriet framhöll för Rowland Hill som fördelaktigt.»

Den gjengse nomenklatur for vannmerker er dessverre rotet, usammenhengende og til dels misvisende. En oversikt over en del uttrykk jeg har sett i litteraturen finnes nedenfor i denne artikkel.

De fleste vannmerker i frimerker består av forskjellige tegn eller mønstre i form av gjennomskinnelige *fortynninger* i papiret: I sjeldne tilfeller, som i Norge nr. 1, er vannmerket *tykkere* enn papiret forøvrig. Denne artikkel vil imidlertid begrenses til de tynne, gjennomskinnelige vannmerker.

Da alle norske frimerker med posthorn vannmerker ble trykt på maskingjort papir (5), behøver vi ikke i denne artikkel befatte oss med håndgjort papir og tilsvarende vannmerker.

I den klassiske og fremdeles anvendte metode for maskingjort papir på Fourdrinier maskin blir den våte papirmasse transportert framover på en endeløs metallduk. På et sted hvor papirmassen ennå er temmelig våt, blir den presset ovenfra av en roterende dandyvalse eller egutør. Et mønster av metalltråd «bits» kan påloddas dandyvalsen, og papiret får da tilsvarende vannmerker, idet papirfibrene blir skjøvet til side i den våte papirmasse. Valsen må innstilles nøyaktig til passende trykk for fremstilling av bra vannmerker. Vannmerkene blir utydelige hvis papirmassen er for våt eller dandyvalsen er innstilt for svakt. Easton (6) sier (oversatt):

«Årsaken til et svakt vannmerke kan være at papiret er for vått når det kommer under dandyvalsen, men i fleste fall er det valsen som er innstilt dårlig.» Se annetsteds (6) for lignende uttalelser. For nærmere detaljer i fremstilling av papir med vannmerker henvises til litteraturen (7).

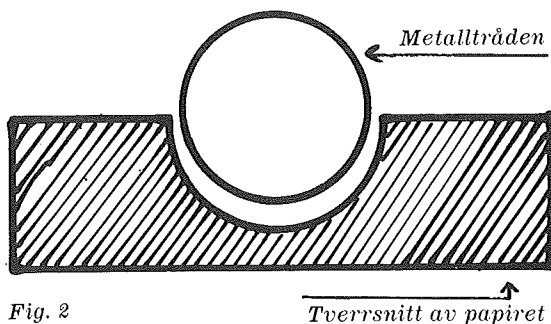
Hva er så forskjellen mellom *ekte* og *uekte* vannmerker, som f.eks. i de norske posthorn vannmerkene? Et vannmerke kalles *ekte* når det er blitt fremstilt i *våt papirmasse* som fortynning i papiret i de klassiske metoder for fremstilling av håndgjort eller maskingjort papir. *Uekte* vannmerker kan produseres på flere måter, som oftest ved *pregning* i det mer eller mindre *tørre ferdiglagede papir*. Weiss (8) gir en kortfattet tabellrisk beskrivelse i retning av at ekte vannmerker fremstilles ved trykk i det ennå våte papir (fibrerskyvning) på papirmaskinens metallduk, mens de innpressede (uekte eller kunstige) vannmerker lages ved pregning i det ferdiglagede papir (fibrersammentrykning). Herzberg (8) sier (oversatt): «Ved vannmerker forstås tegn, bokstaver, mønstre osv. i papir, som ved gjennomlysning ser lysere ut enn de andre deler av arket. De oppstår ved innpregning av merkene i papiret. Hvis pregningen foregår i det ennå våte papir på maskinen eller (hånd-) papirformen, får man et «naturlig» vannmerke. Hvis det foregår på det ferdiglagede papir, blir det et «kunstig» vannmerke.» Se annetsteds (8) for lignende forklaringer.

Det kjente vannmerke kors i dobbeltoval som ble brukt for de sveitsiske Helvetia frimerker i perioden 1862–1904 er et godt eksempel på et innpresset *uekte* vannmerke. Müller (9) refererer til dette som et kontrollmerke fremstilt ved hjelp av pregeplater. Tullberg (9) sier: «Det åren 1862–1905 använda kontrollmärket (transparentmärket) bestående av schweizerkors i dubbeloval förekommer i två typer: brett och smalt. Papperet passerade i torrt tillstånd mellan en cylinder och en stålplåt med 400 upphöjda korsmönster. Transparentmärket pressades ofta in med sådan kraft, att ovalen skars ut ur papperet.» Se annetsteds (9) for lignende opplysninger.

Hvordan kan man da bestemme hvorvidt et vannmerke er ekte eller uekte, innpresset? Dette krever kjennskap til visse forskjeller mellom de to slags vannmerker, som nærmere forklart nedenfor.

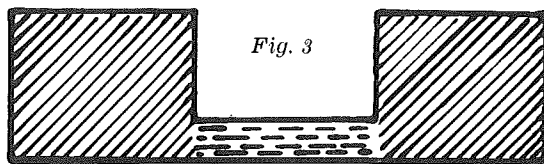
Et *ekte* vannmerke oppstår ved at trådmønstret i silduken (håndgjort papir) eller på dandyvalsen (maskingjort papir) skyver fibre til side i den *våte papirmasse*, så at papiret blir tynnere og mer gjennomskinnelig på disse steder. Vannmerket får da som regel form av forholdsvis tynne konturlinjer, et «åpent» vannmerke. Da metalltråden («bits») som oftest er rund, blir fortynningen og dermed gjennomskinneligheten, teoretisk sett, størst langs midten av linjen, mens den avtar gradvis mot kantene av samme, som antydnet i fig. 2.

I virkeligheten er denne effekt ikke særlig utpreget, da papirmassens flytende tilstand til en viss grad utjevner avtrykket. Kantene i det ekte vannmerke er derfor mer eller mindre ujevne, undertiden til og med brutt (i motsetning til de forholds-

vis jevne og skarpe kanter i det innpressede *uekte* vannmerke). Beadle (10) sier (oversatt): «Da fibre i det våte papir er i en meget bløt og plastisk tilstand, blir de av dandyvalsen lett forflyttet fra sine tidligere plasser.»

I de *uekte*, innpressede vannmerker er det like meget fibermateriale i vannmerket som utenfor samme. I det *ekte* vannmerke er det derimot mindre fiber i vannmerket, da fibre er blitt skjøvet til side av metalltrådmønstret («bits») på dandyvalsen. I det innpressede *uekte* vannmerke kan fibre ikke skyves til side i det forholdsvis solide ferdiglagede papir, men kan bare presses ned i vannmerkets begrensede plass, som antydnet i fig. 3.

De *ekte* vannmerker, som f.eks. Posthorn I, har som regel et åpent trådmønster. For de innpressede *uekte* vannmerker må man derimot, på grunn av den større mekaniske påkjenning, vanligvis bruke sterkere, stansede metallstemplar. Disse vannmerker er derfor som regel massive, fylt inn, som i Posthorn II, III og IV, og med skarpe kanter, uten gradvis forandring i gjennomskinneligheten tversover vannmerket. Den vanlige prøve for å skjelne mellom ekte og innpressede *uekte* vannmerker består i å bløyte papiret (frimerket) i fortynnet natronlut.

Et *ekte* vannmerke forblir synlig etter denne behandling. Det innpressede *uekte* vannmerke forsvinner derimot, idet de sammenpressede fibrer trutner gradvis i luten.

Følgende sitater er av interesse her. Weiss sier (oversatt): «De kunstige vannmerker skjelner seg fra de naturlige eller ekte vannmerker ved det meget skarpere utseende (skarpe kanter). De naturlige eller ekte vannmerker fremstilles ved forskyvning og forminskelse av papirmasse (gjennomskinnelige vannmerker), eller opphoping av papirmasse (mørke vannmerker), under papirformasjonen, mens de innpressede vannmerker fremstilles i det ferdige papir bare ved sammenpressing av papirmasse på de forskjellige steder.

Når derfor papiret legges i 5–10% natronlut for vannmerkeprøve, trutner alle fibrer sterkt. De kunstige vannmerker forsvinner derfor. De naturlige, ekte vannmerker forblir derimot synlige.»

Griffin and Little (11) (oversatt): «Mange vannmerke-lignende mønstre, undertiden av høy kunstnerisk kvalitet, fremstilles nå i papir ved å presse arket sterkt med et stempel. Ekte vannmerker kan således etterlignes nøye, så at det kan bli av viktighet å bestemme hvordan merkene ble laget. Det ekte vannmerke fremstilt ved dandyvalse, eller ved metalltråder i bunnen av (hånd-) formen, er tynnere enn papiret forøvrig, fordi det virkelig er mindre stoff hvor linjene forekommer enn hva ville være tilfelle hvis de ikke var der. Det uekte merke er tynnere bare fordi stoffet er blitt sammenpresset, linjene inneholder like meget fiber som hvilken som helst lignende del av papiret. Bløyting av papiret i sterk natronlut gjør det ekte merke derfor mer iøynefallende, men utsletter det uekte merke.

Jaffé (11) (oversatt): «Disse «kunstige» vannmerker skjeller seg, i det ferdige ark, fra de ekte ved at deres konturlinjer er skarpe i kanten, mens linjene i de ekte vannmerker er noe ujevne, ofte med korte brudd. Sikker bestemmelse hvorvidt et bestemt papirark er forsynt med «ekte» eller «kunstig» vannmerke, kan oppnås ved å varme et stykke av arket i fortynnet natronlut. Et «ekte» vannmerke forsvinner ikke, da papiret, hvor vannmerkemønstrene befant seg på formduken, avleires i et tynnere lag enn annetsteds, og da fibrene, i maskingjort papir, blir skjøvet lett til side av metalltrådene («bits») på dandyvalsen. Da natronluten forårsaker trutning av de sammenpressede fibrer, vil de «kunstige» vannmerker, fremstilt i kalanderen, ikke lenger bli synlige i det tørrede ark, mens de førstnevnte vannmerker forblir uforandret etter samme behandling.» Se annetsteds (11) for lignende uttalelser.

Uttrykkene «ekte» og «uekte» vannmerker er blitt brukt konsekvent i denne artikkel, for ensartethets skyld. Tilsvarende uttrykk i litteraturen varierer dessverre innen rommelige grenser, som i eksemplene i følgende tabell.

For *Ekte*

ekte
echt
genuine
true
natural
legitimate
watermark properly so called
vanligt

For *Innpresst Uekte*

uekte
unecht
innpresst
impressed

impressed pseudo-watermark
eingepresstes Kontrollzeichen
imitation
simulated
artificial
kunstlich
spurious
not true
transparentmärke
preget

Det er som regel enighet om at både de ekte og de innpressede uekte merker bør kalles vannmerker, med eller uten modifikasjoner. Dette er helt rimelig, da de innpressede uekte vannmerker ofte er ganske vellykkede etterligninger og således ligner de ekte i utseende. De to slags merker representerer i virkeligheten to mer eller mindre ekvivalente metoder for oppnåelse av vesentlig samme resultat, et merke i papiret. Det «ekte» vannmerke hadde hellet med seg i å ankomme først på scenen. De fleste samlere og kataloger bruker uttrykket «vannmerke» i dets bredeste betydning, for begge disse varianter.

Norges posthorn vannmerke I har vel vært kjent for samlere helt fra begynnelsen i 1872.

Vannmerke II (senere omnummerert til IV) ble oppdaget i Lyche papir av Dethloff (12) i 1893, noen tid etter utgivelsen av 1 øre merket (NK 49 I).

Vannmerke II' (senere bibeholdt som II) i Moestue papir (Johnsen trykninger) ble anmeldt ca. 1925 av Opheim til Anderssen (13), som bekreftet vannmerket i et nylig oppdaget prøveark og i to postkort utgaver (Johnsen trykninger). Vannmerke IIx (senere omnummerert til III) i Moestue papir (Johnsen trykninger) ble anmeldt av Opheim (14) i 1928.

Anderssen (13) bemerket at vannmerkene II til IV var tydelig innpresst med skarpe kanter. Man var lenge i villrede om hvordan utgavene med disse ofte lite synlige vannmerker burde katalogiseres. Dette ble med tiden oppklart i Norgeskatalogen, hvor den endelige kronologiske rekkefølge av vannmerkene I til IV vises i 1944 utgaven. Mange andre kataloger oppfører derimot frimerkene på Moestue og Lyche papir feilaktig, som oftest med vannmerke I eller uten vannmerke.

Vannmerkene I og II fins i både frimerker og postkort. Postkortene (15) nr. 1–13 og 16–17 har som regel vannmerke I, mens nr. 14–15 har tydelig, sterkt innpresst vannmerke II, hvilket muliggjør et inngående studium av samme. Det er undertiden vanskelig å skjelne mellom vannmerker II og III i frimerkene, da III som regel er bare delvis synlig i øvre og nedre kant av merkene. Dette tyder sterkt på at pregningen ble utført ark for ark. Vannmerke II er også sjelden plasert bra, antagelig på grunn av en noe unøyaktig anbringelse i arket. Vannmerke II er lett kjennelig på den nesten rette del ved munnstykket, som kommer opp omtrent i linje med overkant av posthornets bøyse og sjallstykke. Vannmerke III har derimot

et noe brukket utseende, delen ved munnstykket er krum og gir inntrykk av å henge ned. Vannmerke IV virker noe større enn II og III, spesielt i sjallstykket, og delen ved munnstykket er krum, svært lang, og adskilt fra bøyens nedre kontur.

Hvorfor brukte man ikke bare vannmerke I, men også II, III og IV? Her må man ta i betraktning at en dandyvalse med vannmerker er kostbar og kan bare svare seg ved rimelig store bestillinger av papir. Papir for norske frimerker ble levert til forskjellige tider fra forskjellige firmaer, og når dandyvalse ikke var for hånden, eller det hastet, lå det nær å akseptere papir med uekte vannmerker. Det er innlysende at Postverket helst ville ha vannmerket papir, men i minst ett tilfelle (Nk 18) var man, på grunn av tidsnød, forberedt på å bruke papir uten vannmerke (16), hvis det skulle vise seg å være nødvendig. I et annet tilfelle (Nk 53 III b) fant jeg i sin tid at papir uten vannmerke virkelig var blitt brukt (17).

Ved bruken av den vanlige prøve med natronlut har jeg fastslått helt sikkert at posthorn vannmerke I er ekte vannmerke, mens II, III og IV er innpressede uekte vannmerker. Vannmerke I og IV kan som regel ses lett i bensin (bedre: eterpetroleum) på vanlig vis. Vannmerke II og III er som regel svake eller usynlige i bensin. Dette tyder på at pregningen for IV må ha vært temmelig hård, men bare ganske lett for II og III. Vannmerkene kan ses bedre ved å væte frimerkene med bensin (eller eterpetroleum) og holde dem opp mot ikke for sterkt lys (14). Beste resultater kan oppnås med den «våte» metode (18) (omtrent 80% effektiv), som ble utarbeidet av meg for mange år siden etter en lang undersøkelse av mulige metoder for de vanskelige vannmerker II og III. Metoden beror på en *kombinasjon*, og alle momenter i denne bør være de beste oppnåelige, altså *tilstrekkelig*, men ikke for lang bløyting av frimerket, *sterkt* fargefilter (f.eks. rødt, ikke rødlig), *svakt* lys *regulert* til beste vannmerkekontrast, o.s.v. Merket undersøkes dryppende vått i det illustrerte apparat (18) hvor observasjonskammeret må være så vidt mulig lukket, uten fremmedlys.

Jeg har foretatt mange prøver med forskjellige væsker for mulig bestemmelse av vannmerker i alminnelighet, og har funnet bare to som kan brukes effektivt, nemlig eterpetroleum og vann, hver med visse kjente begrensninger. Eterpetroleum er bedre enn bensin, mer flyktig, så at den ved passende bruk ikke innvirker på visse ømtålige dyptrykkfarger, og den etterlater ingen oljere rest av betydning (mindre enn med bensin). Hva ildsfaren angår, er det jo bare å utvise fornuftig forsiktighet. Kullstofftetraklorid og beslektede klorholdige væsker bør *ikke* brukes, da de er giftige og ofte beskadiger fargen på frimerker.

Henvisninger

1. Norgeskatalogen 1973, s. IX
2. Hunter: Papermaking (1957), s. 262.

3. The Oxford English Dictionary, corrected reissue of 1933 edition, artikkel «Watermark».
4. Tullberg: Handbok för filatelister, sp. 57.
5. Håndbok over Norges Frimerker, I, s. 17.
6. Easton: Postage Stamps in the Making (1949), s. 77.
Tullberg: Handbok för filatelister, sp. 56-57.
Williams: Fundamentals of Philately, Sect. I, s. 62.
7. Håndbok over Norges Frimerker, I, s. 17-21.
Williams: Fundamentals of Philately, Sect. I, s. 23-64.
Boggs: Foundations of Philately, s. 153-158.
Easton: Postage Stamps in the Making (1949), s. 45-52.
Hunter: Paper Making, spesielt Chapter XIV.
Cross and Bevan: Paper Making (1907).
Van Gelder Zonen: Papierfabricage.
Tullberg: Handbok för filatelister, sp. 37-100.
Aftenposten: Frimerker som hobby, s. 67-83.
Politiken: Frimærkebogen, s. 65-80.
8. Weiss: Handbuch der Wasserzeichenkunde, s. 302.
Jaffé: Geschichte der papiermühlen im ehemaligen herzogtum Zweibrücken, s. 30-31.
Herzberg: Papierprüfung, 7. Aufl., s. 278.
Ullmann: Enzyklopädie der technischen Chemie (1920), bd. 8, s. 706.
Boggs: Foundations of Philately, s. 153, 157.
Van Gelder Zonen: Papierfabricage, s. 39-40.
9. Müller Briefmarken — Katalog Schweiz—Liechtenstein, 1967, s. 35, 39.
Tullberg: Handbok för filatelister, sp. 88.
Cross and Bevan: Paper Making (1907), s. 247.
Scott's Standard Postage Stamp Catalogue, Switzerland, Wmk. 182 og påfølgende bemerkning.
Aftenposten: Frimerker som hobby, s. 72.
Politiken: Frimærkebogen, s. 78.
10. Beadle, Ray. Soc. Arts, London, bd. 54 (1906), s. 686.
11. Weiss: Handbuch der Wasserzeichenkunde, s. 301.
Griffin and Little: The Chemistry of Paper-Making (1894), s. 422-423.
Jaffé: Geschichte der papiermühlen im ehemaligen herzogtum Zweibrücken, s. 31.
Herzberg: Papierprüfung, 7. Aufl., s. 278.
Ullmann: Enzyklopädie der technischen Chemie (1920), bd. 8, s. 706.
Van Gelder Zonen: Papierfabricage, s. 40.
12. Dethloff, Nord F.T. 1910, s. 27.
13. Anderssen, Nord F.T. 1925, s. 53-60.
14. Opheim, Nord F.T. 1928, s. 67-71.
15. Oslo Filatelistklubb (T. Soot-Ryen): Katalog over Norges helpost 1872-1972.
16. Norges Frimerker 1855-1924, s. 68.
Håndbok over Norges Frimerker, I, s. 182.
17. Werenskiold, Norsk F.T. 1957, s. 62-64.
18. Werenskiold, Norsk F.T. 1952, s. 126-128.
Posthorn 1952, s. 53-56.

Særstempler i august, september og oktober

 KARJOLPOST DRAMMEN-NESBYEN 9. oktober 1974	 I R. AMUNDSEN OG FR. NANSENS FOTSPOR HALDENFIL III 9.-10. oktober 1974	 NBU Landsstemnet Mære. 7.—11. august 1974.
 FRIMERKETS DAG 9. oktober 1974	 IBSENS VENSTØP MØRKELOFTET SKIEN 9. oktober 1974	 Åpning av kortbanerutene Nordtrolls—Finnmark. 1. august 1974.
 OSLO 10-10-1974 OSLO FILATELSKILLERI UPU 100 ÅR	 SKIFILEX 74 S.F.K. 50 ÅR SKIEN 6.-12. oktober 1974	 Nordisk Studentmøte Halden. 8.—12. august 1974.
 TROMSØ FRIMERKEUTSTILLING 6-10-74	 BERGEN BFK-UTSTILLINGEN 9-13. oktober 1974	 Nor-Fishing '74 12.—18. august 1974.
 POSTEN I GJØVIK 150 ÅR 9-10-1974 GJØVIK	 Indremisjonsselskapets landsmøtelsesstevne. 31. juli—5. august 1974.	 Telemark Fylkes Handels- stevne. 30. august—8. september 1974.
 KULTURUKA TVEITA OSLO 9.10.74 FRIMERKEUTSTILLINGEN	 NORWAY CUP OSLO 5.8.1974	Norway Cup 74. 5.—10. august 1974.
 MOTIV -74 20. År Oslo 12.10 Motivfimerke- utstilling	 Norges KFUM-speideres landsleir. Lindesnes 1974. 1.—8. august 1974.	

Så har vi sett det også: En blokk på ti merker av maleri-serien — uperforert!

I England har man i de siste årene funnet adskillige merkverdigheter på nyere merker, manglende farver i flerfarvetrykkene, manglende fosfor-striper og utagede eksemplarer. Men i Norge har vi stort sett vært «ulykkelig» forskånet for denslags.

Vi har imidlertid nærmest ventet på at det skulle dukke opp et eller annet vedrørende maleri-merkene, f.eks. en manglende farve på et av arkene. Flerfarvetrykk er vanskelig — og det hender ikke så sjelden at man — selv i moderne trykkerimaskiner — opplever at to ark passerer gjennom maskinen samtidig, med den følge at det underliggende arket

Uperforerte maleri- merker

ikke får trykkfarve. Når den samme trykkoperasjonen så skal foretas flere ganger på samme arket, øker også sjansen for at slike trykk-feil kan oppstå. Hittil har vel kontrollen fra Postverkets side vært så streng at slike trykk-feil ikke har fått passere. Men så opplever vi altså dette... Denne ti-blokken er kjøpt på et postkontor i Harstad kommune, og vi har fått den tilsendt fra Arne Bergan. Han presiserer imidlertid at blokken ikke er hans. «Dessverre», som han sier.

Som man vil se av avbildningen er hele venstre side av arket sannsynligvis normalt perforert. Det er også antydning til horisontal perforering til venstre i blokken, idet man kan se to perforeringshull inn mellom, over og under de fem merkene til venstre. Men ellers finnes det ingen perforering...

Hvordan denne blokken har unngått postfunksjonærenes argusøyne, er litt av en gåte. I et leserinnlegg i «Postkassen» i dette nr. antydes det forøvrig at det er skjev tagging på mange av disse en-krones malerimerkene. Dette kan — sammen med den uperforerte blokken — muligens indikere at det har vært en eller annen feil med taggingsmaskinen. Eller hva sier Postverket...?

E. S.

FDC fra Morgedal på Søndre Nordheim- merkene 15. januar

Det er nå bestemt at utgivelsesdagen for Søndre Nordheim-frimerkene, som skal minne verden om at Norge er skisportens hjemland, blir 15. januar 1975, opplyser Bjørn Storberget i Postdirektoratet.

Merkene tegnes av Arne Johnson, den samme som tegnet UPU-merkene. Ferdige utkast foreligger ikke ennå, men på det ene merket skal det avbildes en skiløper som utfører en telemarkssving — og på det andre en dame på ski fra før århundreskiftet. Det blir lagt opp til førstedagsstempling i Morgedal, sier Storberget.

KANALØYENE, ØYA MAN, STORBRI- TANNIEN OG IRLAND

FLOTTE UTVALG av alle disse utgaver til attraktive priser. FDC og nyhetstjeneste til rimelige priser til våre faste abonnenter. Be om prisliste fra: Specialist Sales Section, Stamp Exchange Club, 299 Mitcham Road, London, SW17 9 JQ, England (IRC anerkjent).

2. SKRIFTLIGE FRIMERKEAUKTION

Hovedvekten er atter lagt på godt skandinavisk materiale, bl. a. meget klassisk Norge, inkl. Posthorn, danske brev og oppløsning av en spesialsamling Dansk Vestindien m.v. Endvidere oppløsning av en samling Schweizerbrev 1885/1966.

Forøvrig stort tilbud av interessante objekter fra nesten alle samlerområder.

Ingen minimumspriser.

Siste frist for mottagelse av tilbud:
10. desember 1974.

Vår illustrerte katalog tilsendes gratis.

O. GOTTLIEB A/S

Viemosevej 5 C, Bredballe,
DK-7100 Vejle, Danmark.
Tlf. (05) 85 61 25.

(Medlem af Danmarks Frimærkehandlerforening
og P.T.S., England).

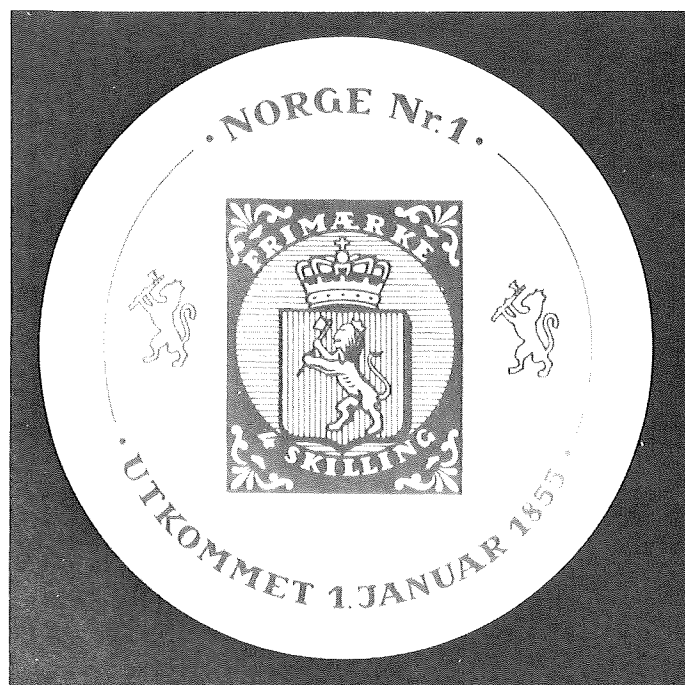
**Vi skaffer Dem Frimerkeplattene på gunstige vilkår, bruk
Deres norske dubletter som kontanter.**

	Kontant	Bruk av dubletter kat.verdi
Frimerkeplatt nr. 1 selges for	kr. 600,—	kr. 1200,—
Frimerkeplatt nr. 2 selges for	100,—	200,—
Frimerkeplatt nr. 3 selges for	200,—	400,—
Kontiki brev stemplet Lima	600,—	1200,—
Kontiki brev stemplet Tahiti	450,—	900,—
Brev Frim. Dag Posttrytter Skien	50,—	—
Brev Ballongpost 1/9—74 Skien	12,—	—

*Bestill allerede nå frimerkeplatt nr. 4, som kommer til våren 1975.
Bli med fra starten av og kjøp disse porselensproduktene fra
Porsgrund Porselen, som er i meget små opplag sammenlignet med
juleplattene.*

Frimerke- og myntsamlinger kjøpes

Telemark Hobby
Boks 355 Skien 3701
Telefon 035—27354—26610

Premielisten fra STOCKHOLMIA -74

Hr. Redaktør.

Har nettop mottatt N.F.T. Nr. 8. Tilater mig å spør: Hvor har redaktøren fått opplysninger om Stockholmia fra? Hilmar Glattre fikk gullmedalje, ikke «liten Gullmedalje». I palmares fra Stockholmia kan jeg ikke se at der blev utdelt liten gullmedalje i det hele tatt. Løkeberg og Gjelsvik — forgylt bronse, de fikk sølvbronse. Stein Graham fikk sølvbronse, det samme fikk jeg, ikke bronse som det står i referatet. Dette er etter min mening en stor skam at N.F.T. ikke er bedre orientert om premietildelingen. La oss få en fullstendig fortegnelse over den norske deltagelse på Stockholmia 74 med riktige opplysninger.

Einar Simonsen

(medlem av Kristiansand Filatelistklubb)

Takk for brev. Det er naturligvis meget beklagelig at det er blitt feil i resultatlisten fra STOCKHOLMIA. Redaktøren var selv ikke tilstede i Stockholm, og kunne selv ikke få tak i den offisielle listen før utgivelsen av nr. 8. Utstillings-arrangørene sendte adskillig forhåndsstoff om utstillingen, men redaktøren har ikke mottatt resultatliste derfra, heller ikke nå. Og den listen jeg til slutt fikk tak i til nr. 8 viste seg altså å være ufullstendig og inneholde feil.

— — —
Når nå det er sagt, vil jeg gjerne kommentere Simonsens opplysninger litt. At Hilmar Glattre fikk gullmedalje og ikke «liten gullmedalje» er riktig nok. Det ble delt ut en «stor gullmedalje» i denne klassen og flere «gullmedaljer», bl.a. til Glattre. Det har ikke vært uvanlig tidligere å kalle slike gullmedaljer for «liten gullmedalje» — for å skille dem fra «stor gullmedalje». At Stein Graham fikk sølvbronse og ikke sølv, som det står i NFT's resultatliste, stemmer med den offisielle listen. Men opplysningen om at dette var feil (at Stein Graham egentlig skulle ha sølv) er kommet fra Odd Graham, som jo var jurymedlem. Det skulle ifølge ham være en feil i den offisielle resultatlisten.

Einar Simonsen har fått sølvbronse ifølge den offisielle listen, ikke bronse som det står i NFT's resultatliste. Det er helt riktig. Men hva skal en si om Svensk Filatelistisk Tidsskrift, som jo er mye nærmere kilden for opplysninger om resultatene, som bl.a. ikke har med Simonsens navn i det hele tatt i listen over norske utmerkelser? Med andre ord: Det er ikke alltid like lett å gjøre riktig, selv om man gjerne vil. Vi bringer derfor den offisielle resultatlisten denne gang, med de muligheter for feil som også forefinnes i den.

E. S.

LANDSSAMLINGER:

Hilmar Glattre — Frankrike — gullmedalje
Arnold Schytte Ødegaard — Norge — forgylt sølv (vermeil)

Harald Bjelde — Norsk Bypost — sølv

Tore Gjelsvik — Norge — forsølvet bronse

Sigurd Løkeberg — Norsk skipspost — forsølvet bronse

Eivind Wirsching — Norge 20 mm — forsølvet bronse

Kr. Wilhelmsen — Japan — forsølvet bronse

Kintzell Frøstrup — Island — bronse

Agnar Presterud — Russland — bronse

MOTIVSAMLINGER:

Einar Simonsen — forsølvet bronse

Stein Graham — forsølvet bronse

Torbjørn Larsson-Fedde — forsølvet bronse

Reinert Rødland — forsølvet bronse

John Fredriksen — bronse

Eivind Evensen — bronse

Astri Nielsen — bronse

UNGDOMSKLASSEN:

Irmelin Oddsdatter Graham — sølv

May Buchholdt — forsølvet bronse

Gunnar Strøm — forsølvet bronse

Elisabeth Oddsdatter Graham — bronse

Mats Tilset — bronse

Einar Nielsen — bronse

Kristiansand Filatelistklubbs Junioravdeling — bronse

Arne Oftedal — diplom

LITTERATUR:

Oslo Filatelistklubb — sølv

Frimerke — Ringen Posthorn — bronse

HAR DE HUSKET

Å

SENDE BUDENE

TIL

VÅR ANBUDSAUKSJON?

Budfristen løper ut 10/12-74.

F.C.MOLDENHAUER A.S

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

P.O. BOX 65, N. 5032 MINDE
NORWAY

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Sverige

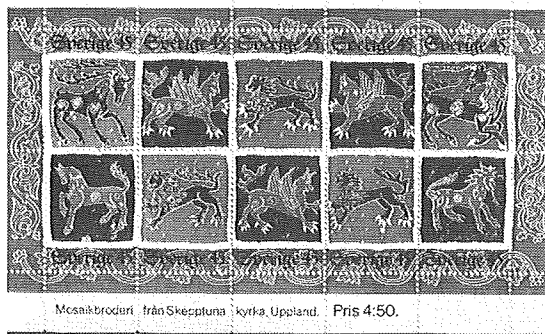
16/11 et frimerkehefte «Sjøfart», som inneholder fem merker, alle kr. 1,00 i pålydende. Motivene er skipsverft, linjebåt, isbryter, togferje og taubåter. Merkene er tegnet av Tom Hultgren og gravørene er Majvor Franzen-Matthews og Zlatko Jakus.

16/11 årets julemerker. Motivene i år er hentet fra mosaikkbroderier, som fantes i Skepptuna kirke i Uppland og Høg kirke i Helsingland, men

som nå oppbevares i Statens Historiske Museum. Merkene er i verdiene 45 og 75 øre. Verdien 45 øre utgis i en blokk, 4-sidig takket, mens 75 øres verdien er i ruller på 100 stk.

16/11 også et postkort i verdien 70 øre.

EUROPA FORØVRIG

Albania

12/8 fire verdier i kurserende serie.

25/8 to merker til 100 års jubileet for UPU.

Andorra, fransk

7/10 et merke til 100 året for UPU.

Belgia

30/9 et merke 4 Fr. til 60 året for korporal Leon Tresignies død.

7/10 to merker UPU's 100 års jubileum.

14/10 I anledning 25 året for opprettelsen av «Conseil Central de l'Economie».

21/10 10 Fr. til minne om Rotarybevegelsen i Belgia.

28/10 et merke til minne om «Ardennen — jeger-regiment».

Bulgaria

5/8 to merker 100 år UPU.

12/8 to merker til 30 året for opprettelsen av Dimitroffske pionerorganisasjon.

I september fem merker i forbindelse med 30 året for oppstanden 9. september 1944.

England

9/10 fire merker til 100 årsdagen for Sir Winston Churchill's fødsel.

Jersey.

31/10 tre merker i den kurserende serie.

22/11 fire merker med skipsmotiver. Motivene er hentet fra malerier av Peter Nonamy (ca. 1670—1749)

Frankrike

7/10 to merker i kurserende serie, 60 og 80 c.

25/11 et merke i forbindelse med 30 året for befrielsen 1974.

Gibraltar

5/11 to merker for julen 1974

30/11 to merker og en blokk til 100 årsdagen for Sir Winston Churchill's fødsel.

Hellas

14/9 tre merker til UPU's jubileum.

15/11 et merke til Frimerkets dag.

15/11 tre merker for juleposten.

5/12 femten merker med greske nasjonaldrakter som motiv.

Holland

10/9 tre merker til forskjellige jubileer

30 c. 30 år tollunionen innen BENELUX

45 c. 25 år Europarådet

45 c. 25 år NATO

9/10 et merke, 60 c. til UPU's jubileum.

12/11 Året barnehjelpsserie på fire merker, alle med tillegg, med motiver hentet fra «de gode gamle dager» barnefotos fra tiden omkring århundreskiftet.

Irland

9/10 to merker UPU i verdiene 5 p. og 7 p.

Italia

12/8 et ilpostmerke, 250 lire blå.

Polen

10/9 åtte merker i forbindelse med den 19. hagearkitekt-kongress i Warszawa.

9/10 åtte merker til Frimerkets dag med motiv hentet fra malerier med barn.

Portugal

4/9 tre merker i forbindelse med 100 års fødselsdagen til den italienske oppfinneren Guglielmo Marconi (1874—1937).

18/9 åtte nye merker i den kurserende serie.

9/10 seks merker til UPU 100 år.

30/10 seks merker med kjente portugisiske komponister og musikere.

Romania

I juni seks merker til kulturelle jubileer og et merke til 25 året for opprettelsen av fredsrådet.

20/7 to merker til 30 året for befrielsen.

1/9 en minneblokk til «STOCKHOLMIA 74».

Russland

20/8 et merke partifunksjonærer og statsmenn.

20/8 et merke i anledning 400 året for trykningen av den første ABC.

20/8 fem merker russiske malerier.

23/8 et merke i forbindelse med 30 året for befrielsen av Romania.

4/9 fem merker i anledning av 50 året for unionsrepublikken.

4/9 et merke til D.D.R. 25 års jubileum.

4/9 et merke til 30 årsdagen for den sosialistiske revolusjon i Bulgaria.

San Marino

9/10 to merker UPU

9/10 tre luftpostmerker med seilfly som motiv og til jubileet 50 år seilflyging i Italia.

Spania

5/9 et merke til det 18. mesterskap i livredning i Barcelona.

19/9 åtte merker med malerier av Eduardo Rosales.

9/10 et merke UPU.

Tyrkia

9/10 tre merker til UPU's 100 års jubileum.

29/10 tre merker i anledning verker og reformer av Atatyrk.

Tyskland (vest)

15/10 Årets velgjørhetsserie på fire verdier, samtidig som den årlige velgjørhetsserie kan feire sitt 25 års jubileum. Motivene i år er blomster.

29/10 40 + 20 Pf. årets julemerke.

29/10 et merke til UPU's 100 årssdag.

29/10 to malerimerker av tyske ekspresjonister.

Tyskland (vest-Berlin)

15/10 fire merker i årets velgjørhetsserie, alle med tillegg. Blomstermotiver.

15/10 et merke i forbindelse flyplassen Berlin-Tegel.

29/10 tre merker Berliner-porselen.

29/10 et julemerke.

DDR

27/8 to merker til Leipziger høstmesse 1974.

10/9 seks merker slottsmuseet Arnstadt.

24/9 to merker internasjonale minnemerker.

3/10 en minneblokk i forbindelse med landets 25 års jubileum.

9/10 fire merker UPU.

24/10 tre merker, trykt sammenhengende, i anledning filatelistenes dag 1974.

Ungarn

4/9 et merke til minne om maleren «BELA CZOEL»

Øverste rekke fra venstre viser et av fire Winston Churchill-merker, BENELUX-merket fra Holland, et av to UPU-merker fra Irland, et av tre UPU-merker fra Tyrkia og et av tre UPU-merker fra Hellas. Neste rekke viser fra venstre det østerrikske Sporttoto-merket og julepostmerket fra Hellas. Neste rekke f.v. et av tre merker fra Portugal til minne om oppfinneren Marconi, merket fra Vest-Berlin til flyplassen Berlin-Tegel og et av to UPU-merker fra Belgia. Nederste rekke fra venstre viser et av to malerimerker fra Vest-Tyskland, et av åtte maleri-merker fra Spåania, et av tre japanske merker med motiv fra folkeeventyrene og et av syv sportsmerker fra Australia.

5/9 to merker til 25 året for ungarsk-sovjetisk teknisk-vitenskapelig samarbeid.

11/9 et merke til 70 års fødselsdagen til Pablo Neruda (1904—73).

21/9 et merke med kupong i anledning «STOCKHOLMIA 74».

28/9 tre merker landforsvar.

5/10 et merke til 270 årsdagen for naturvitenskapsmannen Janos Andras Segners fødsel.

Østerrike

SEPTEMBER: Et merke til den 30. kongress for tysktalende dermatologer, et merke til 75 års fødselsdagen til forbundspresidenten dr. Franz Jonas, 1.50 S. i den nye naturserien, et merke til 25 årsdagen for Edmund Eysler's død.

OKTOBER: 2 S. 175 års dødsdagen for Carl Ditters von Dittersdorf, to merker UPU, et merke til 50 året for østerriksk radio, et merke til 25 året for Sporttoto.

NOVEMBER: 2 S. naturvern, et merke til Frimerkets dag 1974, et merke til juleposten, 1 S. i landskapsserien. Motiv hentet fra Wien, 2 S. naturvern.

ANDRE VERDENSDELER

Australia

24/7 syv sportsmerker med motiver hentet fra forskjellige grener innen sporten.

9/10 tre merker til UPU's 100 års jubileum.

Canada

7/8 et merke i forbindelse med verdensmesterskapet i sykling.

28/8 et merke til 100 året for Mennonitenes ankomst til Manitoba.

23/9 fire merker a 8 c. som propaganda for OL i 1976.

9/10 to merker UPU.

15/11 et merke Marconi.

1/11 fire merker for juleposten.

29/11 8 c. til minne om William Hamilton Merritt.

Japan

30/8 et merke naturvern.

9/9 tre merker med motiver fra japanske folkeeventyr.

27/9 300 yen i kurserende serie.

27/9 400 yen i kurserende serie.

1/10 to merker i anledning av den 61. kongress i den interparlamentariske union.

U.S.A.

23/8 et merke «Volunteer yourself».

23/9 et merke 10 c. i forbindelse med verdens energikonferanse som ble avholdt i Detroit.

10/10 et merke i serien «The legend of Sleepy Hollow».

23/10 10 c. julemerke.

HOS SANDBERG I OSLO

FINNER DE DET BESTE UTVALG I
UTSTYR FOR FRIMERKE- OG MYNTSAMLERE
I ALLE ALDRE

Velg i ro og mak, i lyse vennlige lokaler
under kyndig veiledning

G. Sandberg

RÅDHUSGT. 27 – OSLO 1

TLF.: (02) 41 53 22

NORGESKATALOGEN

1975

Årets utgave inneholder også en fyldig vurdering av ennings-stempler på røde merker, med justering av sjeldenhetsgrad og priser.
Til salgs nå hos alle frimerkehandlere og hos de fleste bok- og papirhandlere!

Kr. 30,00

Oslo Filatelistklubb - Wennergren-Cappelen

BRUKT OG UBRUKT

Av Wilhelm K. Støren

For endel år siden var jeg i Tyskland og solgte min Tyskland-samling, som besto av både brukte og ubrukte merker. Kjøperen gikk kritisk igjennom samlingen, slo fast at den var interessant, og spurte så: «Det er vel selvfølgelig ingen hengselmerker på de postfriske merkene?» Spørsmålet forekom meg umiddelbart tåpelig — det skal jeg straks komme tilbake til — men som bibliotekar har jeg innebygd den holdning at man aldri skal la en kunde merke at han/hun har stilt et tåpelig spørsmål. Jeg svarte derfor «nei», skjønt både han og jeg måtte vite at det var en løgn. Det var nemlig her tåpeligheten i spørsmålet lå: Han måtte vite at man i en eldre samling ikke hadde mulighet for å feste ubrukte frimerker til albumbladene uten at hengslene ville sette merker. Spesielle hengsler for ubrukte eller postfriske merker kom ikke på markedet før i 30-årene, og de første typene av disse hengsler var slett ikke så effektive som reklamen ønsket å gjøre dem.

I de senere desennier er kravene til postfriske merkers tilstand øket in absurdum. Såvel handle-re som utstillingsjuryer opererer nå faktisk med begrepene mer eller mindre postfriske frimerker. Jeg har en mistanke om at dette er et ledd i den eksklusivering av filatelen som foregår for tiden, og som blant annet også har ført til at det ikke lenger er «comme il faut» å samle brukte og ubrukte merker i samme samlingsenhet. Denne eksklusivering kunne trenge sin egen artikkel. Her skal jeg bare holde meg til problemet «brukt — ubrukt».

Da jeg som gutt begynte å samle frimerker, først på 1930-tallet, var det i grunnen bare tale om brukte og ubrukte merker. Underforstått: Postalt brukte eller ubrukte eller stemplete og ustemplete merker. Det var imidlertid mulighet for en vesensforskjell mellom postalt brukt og stemplet, idet endel land solgte merker forhåndsstemplet til samlere, med det som i tyske kataloger ble betegnet som «Gefälligkeitstempel». Det gjaldt f.eks. utgaver fra Württemberg, utgavene fra Haagerdomstolen (overtrykte nederlandske frimerker, senere egne frimerker), frimerker av kurserende utgaver fra USA, og merker solgt til samlere i Sovjetsamveldet. Felles for alle disse stemplete merkene var at de hadde originalgummien intakt. Merkene med slike stempler ble som regel verd-satt noe lavere enn merker som beviselig hadde vært postalt brukt. Jeg vil anta at dagens uendelighet av førstedagstempler måtte komme i samme kategori som «Gefälligkeit»-stemplene. «Ge-

fälligkeit» betyr jo «imøtekommenhet, vennlighet», og førstedagstempler og særstempler er jo fra Postverkets side en vennlighet overfor samlerne, og har ingen postal berettigelse. I alle fall bidrar denne kategori avstemplinger til å komplisere begrepet «postalt brukt».

Også mellom begrepene «ubrukt» og «ustemplet» kunne det være forskjell. Noen land brukte et klistet på baksiden av frimerkene som med tiden under visse forhold kunne ødelegge merket, dels ved at klistret stivnet og sprakk med tilhørende skader på papiret, dels ved at klistret påvirket papiret kjemisk slik at det gikk ut over merkets farge. Derfor var det nødvendig for å bevare merkets forside å fjerne klistret, å vaske merket. Et slikt merke var stadig ustemplet, det var også ubrukt, men det var ikke lenger postfriskt. Begrepet «postfrisk» oppsto opprinnelig i Tyskland — «Postfrisch» — og har vunnet innpass blant filatelistene især etter siste verdenskrig. Vesentlig, tror jeg, på grunn av at det er blitt stadig mer vanlig å abonnere på merker fra de forskjellige postverks salgskontorer for samlere. Ettersom begrepet vant innpass, vokste kravet til nyere, ubrukte eller postfriske utgavers tilstand. Man fikk, som nevnt, frimerkehengsler med et lim som ikke etterlot merker på merkets gummierte bakside dersom hengslet ble fjernet. Disse hengsler, som mange ikke finner skånsomme nok, er så blitt avløst av plastklemmer eller -lommer som holder merket på plass uten lim. Såvel spesialhengsler som plastlommer er selvsagt en temmelig kostbar monteringsmåte sammenliknet med vanlige frimerkehengsler. Det er utelukkende et utidig krav fra samlere som ønsker å ekskludere samlingen, gjøre den vanskeligere og dyrere, og fra handle-re som ved disse kravene kan vurdere merkene opp eller ned etter forgodtbefinnende, som har ført til disse relativt betydelige uttellingene for den vanlige frimerkesamler.

Det burde være meget maktpåliggende for filatelistene og deres organisasjoner å få skapt klare begreper om disse tingene, og jeg vil hermed søke å bidra til dette ved å påstå at i virkeligheten bør man operere med bare begrepene «brukt» og «ubrukt» eller tilsvarende synonymer. «Brukt» er altså identisk med tysk «entwertet», engelsk «cancelled» og fransk «oblitéré», som alle betegner at frimerket er gjort ugyldig for videre bruk som frankeringsmiddel. Disse betegnelser er synonymer for «stemplet», «gestempelt», «postmarked» og «estampé». I motsetning til disse begrepene

som altså angir en annullering av merkets verdi som frankeringsmiddel, står begrepene «ubrukt», «postfriskt», «ungebraucht, postfrisch», «mint» og «neuf».

For å gjøre problemstillingen klarere, skal jeg holde meg til begrepet «postfriskt». Dette betyr i virkeligheten at merket er brukbart som frankeringsmiddel, at det er friskt eller ferskt *til postalt bruk*. For posten, og det gjelder posten over hele verden, gjelder det bare en regel for at et frimerke skal være gyldig frankeringsmiddel, bortsett fra at politiske eller forretningsmessige grunner reduserer visse utgavers kurseringstid: Det skal ha en ubesmittet overflate. Det må ikke være spor etter stempel, blyant- eller blekkskrift, kjemiske midler o.a. *Derimot* kan merket meget godt være vasket slik at originalgummien er fjernet, og merket kan være festet til brevet med et annet klister. For posten er et postfriskt merke et ustemplet merke. Dersom et frimerke under postbehandlingen ikke blir avstemplet, er det stadig postfriskt, det kan brukes om igjen på et annet brev.

Det er nok mange som vil være uenig med meg og påstå at skal merket betraktes som postfriskt må også gummi være intakt. Hvordan stiller disse seg til de nye frimerkeutgavene med usynlig gummi. Man er jo nå kommet så langt med denne at det kreves spesiell belysning for å konstatere at gummi er der, dersom man ikke vil benytte den

enkle metoden å fukte fingertuppen. Men da risikerer man å sette merke i gummi og ifølge disse herrers oppfatning spolere merket som postfriskt.

For å komme til en konklusjon på denne artikkelen: Jeg vil oppfordre Norsk Filatelistforbund til å arbeide for at man kommer tilbake til de to gamle begreper for merkenes stand, «brukt» og «ubrukt», når det gjelder bedømmelsen og vurderingen av dem. La da gå at enkelte avstempler er mindre verdifulle enn de vanlige. Dropp det hysteriske krav om at gummi skal være intakt, så samlerne kan sløyfe alle mer og mindre utspekulerte arrangementer for å imøtekomme dette kravet.

Dropp også kravet om at man i utstillings- eller konkurranseforbindelse ikke må eller bør ha brukte og ubrukte frimerker i samme samlingsenhet. Et frimerke er et frimerke enten det er brukt eller ubrukt, og en sammenblanding kan ikke gjøre verre enn kanskje å skaffe juryen litt mer arbeid. Men juryens skal ikke bedømme annet enn samlingens kompletthet og merkenes stand, samt monteringen. Den skal ikke honorere samlingens verdi. For samleren bør det viktigste være å ha flest mulig nummer representert i samlingen. Om eksemplarene er brukte eller ubrukte bør ha underordnet betydning. Går en samler inn for å ha utelukkende det mest verdifulle eksemplar, vil samlingen også komme til å inneholde en blanding av brukt og ubrukt.

2 gode tips til JULEPRESANGER:

NORSKE FILATELISTIKA i Luksusutgave, skinnbind m/gullsniitt

Noen få eksemplarer igjen (skirtingutgaven er utsolgt)..... kr. 255,00
(inkl. porto)

NORSKE POSTSTEMPLER, fortegnelser og typer av Arne

Bye. Uunnværlig for alle stempelsamlere..... » 30,00
(inkl. porto)

Bestillinger effektueres kun mot forskuddsbetaling over Forbundets Postgirokonto 69 268 — bruk giroalonen til Deres bestilling. Oppkravsendinger kan ikke ekspederes.

NORSK FILATELISTFORBUND

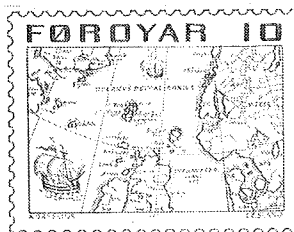
Sekretariatet

Boks 875, Sentrum, Oslo 1

Frimerkene fra Færøylene kommer først i januar!

Det danske post- og telegrafvæsen har utsatt utgivelsen av de nye færøyske frimerkene til den 30. januar neste år.

Det var opprinnelig meningen at de 14 færøyske frimerkene, som forøvrig allerede har vakt stor internasjonal oppmerksomhet, skulle utgis i november. Produksjonstiden på alle disse nye merkene, som jo skal foreligge samtidig, er imidlertid blitt lenger enn først beregnet. Frimerkene trykkes dels i København, dels i Helsingfors.

FRIMERKESAMLERE på alle trinn med mange samlerinteresser:

mynter, prospektkort, fyrsticketiketter, dukker i nasjonaldrakter etc. alle er med i vårt verdensomfattende medlemsregister, som tilbyr spennende muligheter. Detaljer fås hos: Stamp Exchange Club, 299 Mit-cham Road, London, SW17 9JQ, England. (IRC anerkjent).

Be om vår siste

SALGSKATALOG

nr. 2 1974/75

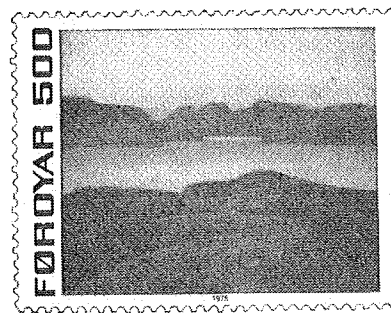
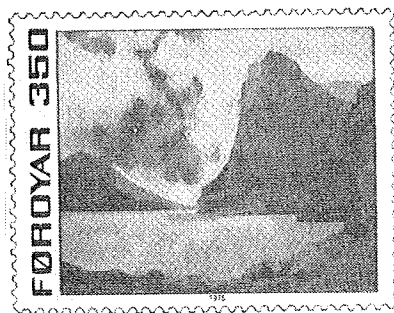
*

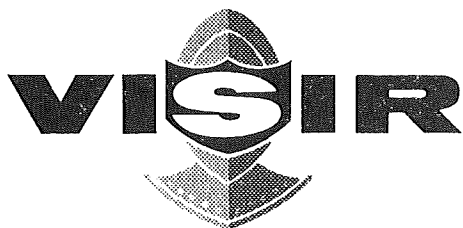
Den inneholder en mengde gode tilbud på frimerker og frimerkeartikler for store og små frimerkesamlere.

*

ODD F. MOE

Postboks 207 — 1301 Sandvika

Verdensartikkel av verdensklasse

Over en 10-årsperiode har samlere verden over tatt i bruk flerfoldige millioner **VISIR**-blad. Hvorfor?

VISIR er overlegen i forhold til andre oppbevaringssystemer. En enkel, fornuftig og slitesterk konstruksjon løser problemene og gir grunnlag for en systematisk samling. Klenodier såvel som enklere merker har sin riktige plass i de heldekkende **VISIR**-lommene (som yter fullt ut betryggende beskyttelse).

Veil. utsalgspris pr. blad kr. 3,20.

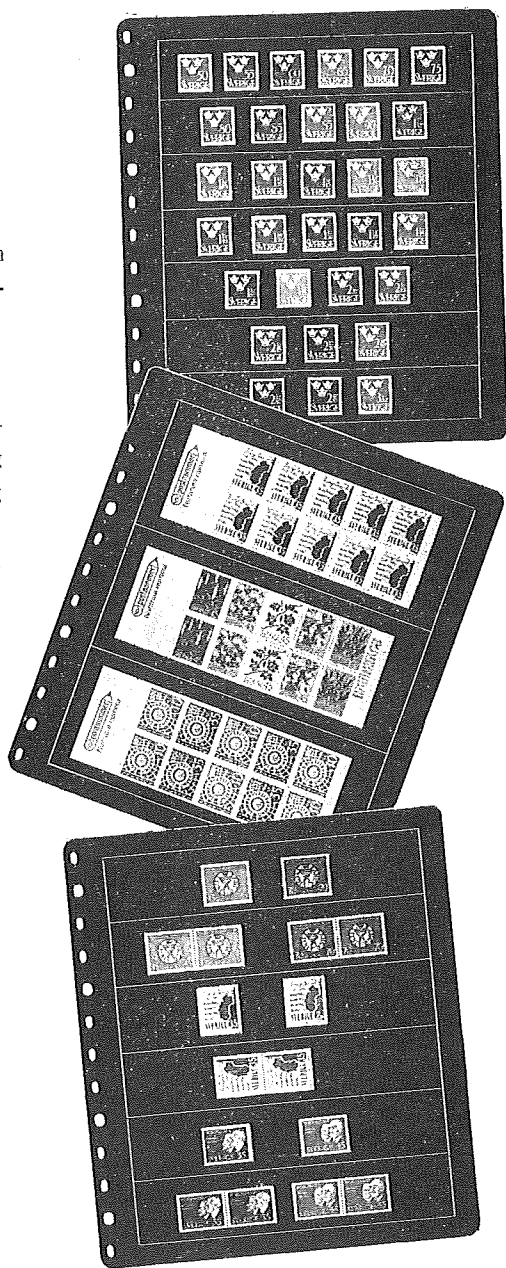
VISIR-artiklene føres av frimerkehandlerne og de bok/papirhandlere som spesialiserer seg på samlerutstyr.

Distribusjon:

Wennergren - Cappelen A.S

Avd. Frimerkeservice

Nedre Vollgt. 9 - Postboks 738,
Sentrum - Oslo - Tlf. *(02) 33 77 75

Motiv-filateli:

Databehandling og elektronikk (V)

Av M. Landrieu, Honeywell Bull

Oversatt og bearbeidet av Arne M. Liland

TELESKRIVER

Varder, trommer, røksignaler, flagg og meget annet har gjennom tidene blitt brukt som kommunikasjonsmidler mellom mennesker som ikke kan nå hverandre via vanlig stemmebruk.

Utviklingen på dette felt gikk frem med stormskritt i det 19. århundre ved Samuel F. B. Morse's oppfinnelse av telegrafien. Kort tid senere utviklet en annen amerikaner, David Hughes, den første teleskriver — nå også kalt telex eller teleprinter.

Franskmannen Emile Baudot bidro for hundre år siden — i 1874 — med å lage et system som gjorde det mulig for flere operatører å bruke samme telelinje.

Teleskriveren, som var en videreførelse av Morse's originale oppfinnelse, la grunnlaget for overføring av skrevet tekst. Moderne teleskrivere

kan overføre opptil 256 forskjellige bokstaver, siffer eller symboler med en hastighet av mer enn 1800 slike tegn pr. minutt. Overføringen skjer ofte ved innlesning av forhåndshullet papirbånd som mates inn i teleskriveren.

Teleskriverutstyr er i dag meget benyttet som innlesnings- og mottaker-terminal for utførelse av såkalt EDB time-sharing, det vil si at mange brukere anvender samme datamaskin samtidig. Det er allerede i drift et verdensomspennende system hvor ett eneste EDB-supersenter daglig betjener over 100 000 personer via denne time-sharing service.

Teleskriveren var tema på et østerriksk frimerke som ble utgitt i januar 1974 til minne om 50 års dagen for landets radioselskap.

EDB-MASKINEN

Elektriske data-anlegg — som har vunnet innflytelse på alle felter i de moderne industristater — har hittil vært lite fremme som motiver på frimerker. Pr. i dag finnes bare noen få eksempler på dette.

Algerie var først ute (1964—65) og benyttet EDB-maskinens operatørkonsoll og sentralenhet som tema på en frimerkeserie (3 verdier).

Israel fulgte opp med en indirekte hentydning til EDB-maskiner i en frimerkeserie utgitt i anledning av statens 16-års dag. En av frimerkene viser hullkort og hullbånd med inskripsjon «elektronisk datamaskin».

I 1966 utga *Øst-Tyskland* to frimerker i forbindelse med Leipzig-messen. Merken viser konsoll, hukommelse og hullkortleser under betegnelsen «Elektronischer Lochkartenrechner» — — for å illustrere Øst-Tysklands aktivitet med å utvikle ytre maskinenheter i EDB-anlegg.

Det fjerde og nyeste «EDB-maskin»-frimerke kommer fra Elfenbenskysten (Ivory Coast). I en

1972-utgave settes det likhetstegn mellom EDB (informatique) og utvikling. Motivet er et stilisert EDB-anlegg av vestlig fabrikat. En innfødt operatør sitter ved betjeningskonsollet og styrer EDB-systemet. I bakgrunnen ser vi til venstre sentralenheten med mange brytere og lamper, midt på skimtes noen magnetbåndstasjoner som benyttes til lagring av data. Øverst til høyre er plassert deler av et hullkort. Nederst til høyre er angitt deler av sentralhukommelsen i stor skala, dette er en såkalt ferrittkjerne hukommelse som består av tusenvis små jernringer med ledninger gjennom. Merkets tema-tekst «Informatique = Développement» er skrevet i CMC 7 magnetiserbar skrift som ble omtalt i foregående artikkel.

Tildelingene fra «Posthornfondet»

Som nevnt i NFT/8 ble det utdelt 70 000 kroner av «Posthornfondet» i år, mot 60 000 kroner ifjor. Det er først og fremst utstillingsvirksomhet, informasjon og ungdomsarbeid som er tilgodesett. Norsk Filatelistforbund har fått 5000 kroner for å skape en økonomisk plattform for de tre arbeidsgruppene «Posthistorie», «Krigspost» og «Maskinstempler».

Her følger den offisielle listen over tildelingene i år:

1. Tromsø Filatelistklubb, 9000 Tromsø	kr. 2 000
2. Levanger Filatelistforening, 7600 Levanger	» 500
3. Flekkefjord Filatelistklubb, 4400 Flekkefjord	» 500
4. Førde Frimerkeklubb, 6800 Førde	» 1 000
5. Larvik Frimerkeklubb, 3250 Larvik	» 1 000
6. Ålesund Filatelistklubb, 6000 Ålesund	» 1 000
7. Fredrikstad Filatelistklubb, 1720 Greåker	» 1 500
8. Hamar Filatelistklubb, 2300 Hamar	» 1 000
9. Tonsberg Filatelistklubb, 3100 Tonsberg	» 2 000
10. Steinkjer Frimerkeforening, 7710 Sparbu	» 500
11. Sarpsborg Filatelistklubb, 1700 Sarpsborg	» 1 000
12. Rana Filatelistklubb, 8600 Mo	1 000
13. Notodden Filatelistklubb, 3670 Notodden	» 1 000
14. Lillehammer Filatelistklubb, 2600 Lillehammer	» 2 000
15. Bardufoss Filatelistklubb, 9200 Bardufoss	» 500
16. Farsund Filatelistforening, 4550 Farsund	» 1 500
17. Arbeidernes Filatelistklubb, Oslo 1	» 2 000

18. Asker og Bærums Frimerkeklubb, 1340 Bekkestua	» 1 000
19. Frimerke-Ringen Posthorn, Oslo 6	» 2 000
20. Hareid Frimerkeklubb, 6063 Hjørungavåg	» 500
21. Sandnes Filatelistklubb, 4300 Sandnes	» 1 000
22. Sandefjord Filatelistklubb, Sandefjord	» 1 000
23. Bergens Filatelistklubb, 5000 Bergen	» 4 000
24. Bryne Yngre Frimerkeklubb, 4340 Bryne	» 1 000
25. Bryne Frimerkeklubb, 4340 Bryne	» 1 000
26. Halden Filatelistklubb, 1750 Halden	» 1 000
27. Grimstad Filatelistklubb, 4890 Grimstad	» 5 000
28. Kristiansand Filatelistklubbs junioravd., Kr.S.	» 2 000
29. Egersund Filatelistklubb, 4370 Egersund	» 500
30. Drammen Filatelistklubb, 3000 Drammen	» 4 000
31. Fauske Filatelistklubb, 8200 Fauske	» 500
32. Horten Filatelistklubb, 3190 Horten	» 2 000
33. Voss Frimerkeklubb, 5700 Voss	» 1 000
34. Norske Motivfilatelist, 1342 Jar	» 1 000
35. Bodø Filatelistklubb, 8000 Bodø	» 1 000
36. Hadeland Frimerkeklubb, 2760 Brandbu	» 500
37. Elverum frimerkeklubb, 2400 Elverum	» 500
38. Ørsta Filatelistklubb, 6150 Ørsta	» 1 000
39. Narvik Filatelistklubb, 9465 Tennevoll	» 1 000
40. Skien Filatelistklubb, 3700 Skien	» 4 000
41. Stavanger Filatelistklubb jr., 4000 Stavanger	» 500
42. Norsk Filatelistforbund, Oslo 1	» 5 000
43. Stavanger Filatelistklubb, 4000 Stavanger	» 4 000
44. Norgesklubben, Göteborg, Göteborg	» 1 000
45. Harry Snarvold, Göteborg, Göteborg	» 2 000
46. PINSETTEN, Oslo 1	» 500
47. Arne Bye, 3185 Skoppum	» 500

Tilsammen kr. 70 000

STANLEY GIBBONS: KANALLØENE (COLLECT CHANNEL ISLANDS STAMPS).

Denne lille trykksak på ca. 50 sider er nå utkommet med sin 3dje utgave for, som det heter: å imøtekomme den stigende interesse for dette felt. I forhold til tidligere utgaver er endel nytt stoff kommet til, likesom prisene er justert. Den inneholder nå en fullstendig katalog over frimerkeutgaver, men man vil også finne fortegnelse med avbildninger og beskrivelser av alle poststempler benyttet helt fra 1794 på Guernesey, Jersey og de andre kanaløer. Dertil en kort posthistorisk oversikt. Frimerker og stempler er gjengitt i farver, hvilket gjør katalogen til en fryd for øyet. Katalogen er dertil så rimelig at alle med interesse for dette felt bør kunne anskaffe den.

LB

STANLEY GIBBONS: ØVERSJØKATALOG.

De to første bind av denne katalog, som ialt vil bli på fire bind, er nå kommet ut. Første bind inneholder land fra A—C, mens annet bind inneholder land fra D—J.

Man finner således i disse to bind de fleste land fra Syd-Amerika: Argentina, Bolivia, Brasil, Chile, Colombia, Cuba, Ecuador, Guatemala og Honduras. Videre land som Egypt, Israel og Japan samt endel franske og de tidligere italienske kolonier.

Den nye katalog fremtrer som noe helt nytt i forhold til den tidligere utgave (del III America, Asia and Africa). Hvert bind er i en hendig tykkelse med omslag i kraftig blå farve. Først i hvert bind finner man foruten innholdsfortegnelse, forklarende tekst samt vokabular over endel farvebetegnelser og filatelistiske uttrykk i de fem hovedspråk.

Priser og tekst er revidert og endel områder er fullstendig omarbeidet, særlig Afghanistan, Argentina og China.

Papiret er godt og illustrasjonene så gode som man kan vente i en så omfattende katalog.

Hovedagent i Norge er Wennergren, Cappelen & Co og prisen er angitt til 3,25 for 1ste og 3,50 for 2net bind.

LB

GLOBALIA

INTERNATIONAL FRIMÆRKEAUKTION

FREDAG D. 22. NOVEMBER 1974, KL. 17—20

PÅ INDUSTRIPALÆET I ODENSE.

Ettersyn av materialet finner sted i:

Odense d. 22. nov.

på Industripalæet kl. 8—16. Endv. er det ettersyn søndag den 17. november ...

København d. 16. nov.

i Grundtvigshus, Studiestræde 38, kl. 9—16.

— det er mulighet for å by med skriftlige bud, selv om man er forhindret personlig å overvære auksjonens avholdelse ...

AUKSJONSMATERIALET OMFATTER: Ca 250 lot med hovedvekten på store landssamlinger spesielt fra Tyskland og Skandinavia, bedre enkeltmerker og brev bl. a. C.I.S.-brev fra Slesvig, Danske Skillingsmerker, Luftpost, Pakkeporto No 3 på brev — fra Grønland, samt Færømerker og norsk skilling. Det er en stor avd. med klassisk Tyskland bl.a. Zeppelin, 5 mark Reichpost, samt Braunschweig. Ennvidere utstykket en sjelden samling originale Konsentrasjonsleir-brev m. bl.a. det sjeldne Theresienstadt-merke på emballasjepapir m.m.

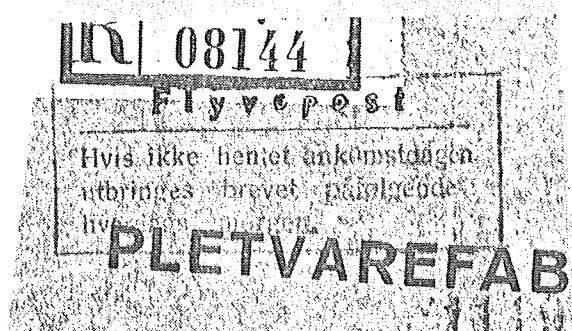
Auksjonskatalogen kan rekvireres av interesserte ved henv. til GLOBALIA, OVERGADE 28, ODENSE. Telefon (09) 14 07 43. Katalogen vil bli utsendt omkring den 1. november ...

Materiale mottas til vår vårauksjon.

Kjenner noen stempelet?

I et brev vi mottok tidligere i år med påvisning av nye datoer på Norsk Skipspost fra 2. verdenskrig (referert til i Karl Sannes artikkel i NFT nr. 6 i år), har vi oversett et spørsmål som vi tillater oss å bringe videre (om enn noe sent):

Kjenner noen dette stempelet? Det er ikke å finne i noen katalog. Teksten lyder: Hvis ikke hentet ankomstdagen, utbringes brevet påfølgende hverdags morgen.

Med hilsen
Ole H. Loftaas
Flatevad 24
5095 — Ulset i Åsane

FRIMERKESAMLING — STEMPELSAMLING — ELLER KOMBINERT?

I tidsskriftet nr. 7/1974 har Jostein Vigsand et innlegg hvor han beklager seg over maskinstemplingen av brevpost.

Redaktøren har hengt en optimistisk hale til innlegget og nevner «Arbeidsgruppen for Norske Maskinstempler's» henvendelse til Postdirektoratet.

Det første svar vi fikk fra Postdirektoratet på denne henvendelsen oppfattet vi meget positivt, men i annen runde fikk vi begrunnet avslag. En del av disse begrunnelser var svake, men vår gruppe fant det riktig å resignere i denne omgang. Vi er nemlig avhengig av et godt samarbeid med Direktoratet om vi skal nå vårt mål, — utarbeidelse av en fullstendig katalog over norske maskinstempler.

Jostein Vigsand vil muligens fra andre samlere få bekreftelse på sin antagelse at frimerket skal dekkes maksimalt med stempelet slik at både stedsnavn og dato er leselig. Andre vil gjerne

anbefale bruk av Forbundets Stemplingsvignett (Se sirkulære fra Postdirektoratet — Nr. 31/1974). I så fall har han ingen mulighet for å få med stedsnavn og dato medmindre han går inn for 4-blokksamling. Atter andre vil gjerne hevde at hjørnestempler er det eneste riktige. Personlig vil jeg påstå at frimerke med maskinstempel er den eneste garanti for at stempelet ikke er påført merket ad «kunstig» vei, og at et slikt frimerke med svakt og pent maskinstempel er absolutt samleverdigg.

Etterhvert som Jostein Vigsand utvikler seg fra nybegynner til mer erfaren samler vil han oppdage at det finnes mange underlige «regler». Jeg vil derfor anbefale ham å lese grundig igjennom Kr. Wilhelmsens artikkel: *Samlerglede — Samlererfaring* som også sto i nr. 7, og spesielt merke seg disse uttalelser: *Det finnes ingen objektive regler og Ta altså rådene for det de er, nemlig gode og ikke noen entydig oppskrift.*

John Fredriksen

Dårlig forretningsmoral?

Av og til hender det at en mangler merker til sine byttevenner, og jeg pleier da å løse problemet på enkleste og dyreste måte ved å bestille merkene fra en handler. Hva skjer så: Jo, etter en tid kommer merkene, og glad og fornøyd åpner en brevet og kikker på dem. Fullt så glad og fornøyd blir en ikke når en oppdager at 1/3 av merkene er av så dårlig kvalitet at de burde vært kastet for lenge siden! Det er da en leter fram vedkommende handlers prisliste og leser leveringsbetingelsene. Jo, der står det at «prisene gjelder for pent stemplede, feilfrie merker». Så returnerer en de skadde merkene, og i heldigste fall får en etter en tid skikkelige merker i retur. Verre er det at endel handletere slett ikke svarer eller bare svarer etter flere purringer.

Det jeg lurer på er om andre samlere blir utsatt for det samme, eller om jeg er særlig utsatt da jeg har en adresse som viser at jeg bor et stykke utenfor allfarvei. Hvis det siste er tilfelle, lurer jeg på hva som skjer hvis en slik handler får en bestilling fra en kunde som tydelig gir til kjenne å være svært ungdommelig. Er det da vanlig å sende defekte merker og ta betaling for prima kvalitet?

Hvis det skulle være noen som tror jeg er svært kvalitetsbevisst, la meg da beskrive de merker jeg returnerer: Merker med manglende hjørnetagger, merker med rift langt inn i merkebilledet, merker med tildels store tynne flekker, misfargede merker, merker med kopiflekker på for- og baksiden etc.

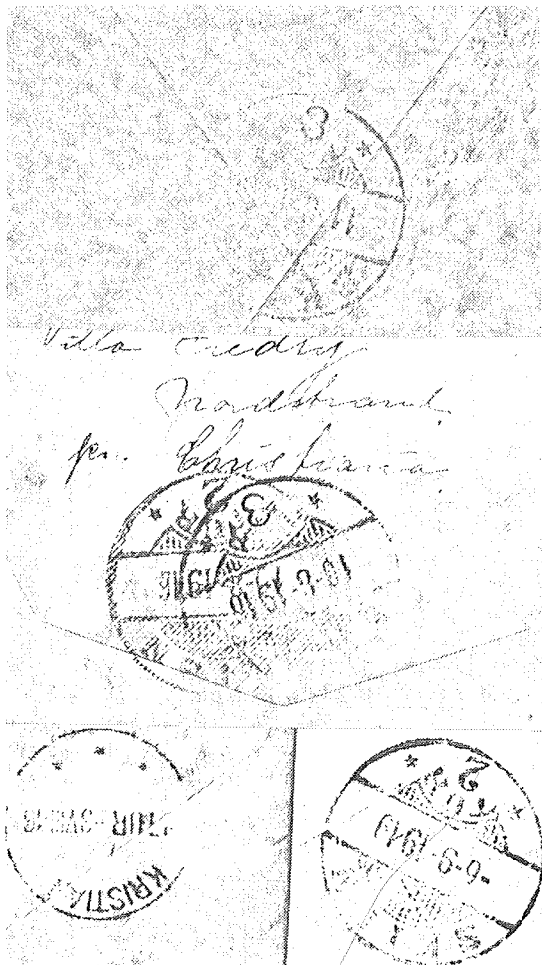
Om dette er en sak Forbundet kan gjøre noe ved, vet jeg ikke, men en kan vel være enig om at slike handletere gjør vår hobby en bjørnetjeneste.

Tore Norheim, Hatfjelldal

Merkelige «TUR»-stempler

Hr. redaktør

Da jeg for et par måneder siden var i Skien var jeg innom Skien Bibliotek for å se etter noen nummer av NFT (jeg abonnerer ikke selv). I et av numrene kom jeg over en artikkel om «TUR»-stemplene. Da jeg har endel brev hjemme selv, skrev jeg av når de forskjellige var kjent. Hjemme så jeg over brevene og fant følgende: Skien TUR 2, stemplet 6/6 1919 og Kristiania TUR stemplet 3/8 1916. Disse er yngre enn det som sto i NFT. Sist kjent Skien 7/11 1916 og Kristiania 12/2 1915.

Ellers fant jeg noe som kanskje kan betegnes som rariteter: Skien stemplet både TUR 2 og TUR 3, begge samme dato: 10/8 1916, Skien stemplet TUR 3 med *omvendt* 3-tall, dato 11/8 1916. Det siste har jeg en teori om: På hele fem brev jeg har (fra Skien) er stempelet helt tydelig, men man kan ikke se noe tall, helt eller delvis under «TUR». Disse brev er fra: 1914, 18/11, 2/12 og 1916: 20/1, 12/4, 3/7. På endel brev med «TUR» 3 er 3-tallet ofte litt skarpere, litt mer uthevet enn resten av stemplet — og det ser ut som om 3-tallet er trykt hardere ned. Jeg

lurer derfor på om det kan ha vært et stempel fra Skien med *bare* «TUR» og at det senere er laget et 3-tall som er trykt på den tomme plassen? Hvorvidt denne teorien er riktig, skal jeg ikke si noe om. Jeg sender likevel disse opplysninger siden de kan være til nytte for andre samlere.

Videre ber jeg om et abonnement for NFT for resten av året.

Med filatelistisk hilsen
Stian Høiset,
Konvallveien 22
3900 Porsgrunn

Feilfarvet 50 øre Snorre

Hr. redaktør.

I NFT/5 av i år står en artikkel om fargefeil.

For et halvt år siden oppdaget jeg blant dublettene et 50 øres Snorre 1941 som skulle være fiolett. Jeg ble meget forbauset over å finne et merke som var rødt.

Jeg har undersøkt i Postmuseet, hvor man ikke kjente til noe rødt merke. Derimot fant vi et ark utagget med *samme* rød farge. Kan De fortelle meg om der er funnet flere av samme farge? Vedlegger et fargefoto hvor fargen fremgår.

Vennlig hilsen
Aage Øiestad, Ulfhildsgt. 6
1700 Sarpsborg

Øiestad har lagt ved et foto hvor både et Snorremerke i riktig farve og et rødt av samme eksemplar er avbildet. Han har også tatt med på samme foto et 65 øre båtsmannsknop — og det viser seg at rød fargen på dette og på det omtalte Snorremerket omtrent er den samme.

Nå kan man naturligvis ikke si noe bestemt ut fra et slikt fargefoto, men det kan naturligvis hende at Deres merke har vært utsatt for en eller annen kjemisk behandling. Det kan være interessant å høre om andre av NFT's lesere har oppdaget noe tilsvarende?

E.S.

Skeiv takking på malerimerke NK 729—730

Ved kjøp av eit ark frimerke I. C. Dahl «Stugunøset» fann eg at takkinga var skeiv på alle merke. Feilen syner seg om ein tel to-tre takkar frå venstrekanten. Ein kan seia at dei to første takkane er vassrette. Resten av dei startar ca. ei halv takk-djupn ovanfor desse og går jamnt på skrå nedover mot høgre. Ettersyn på dei andre eg sit med, syner same takkinga, — det gjeld kronesmerket — og stempla einskildeksemlar ser ikkje ut til å vera like med dette. Materialet mitt er ikkje stort, men tyder altså på at det ligg føre to ulike takkingsmåtar på desse merka.

Inge Rian
7213 Ytre Snillfjorden

FEILTRYKK I DATOSTEMPEL «SKURVA 2300 LILLEHAMMER»

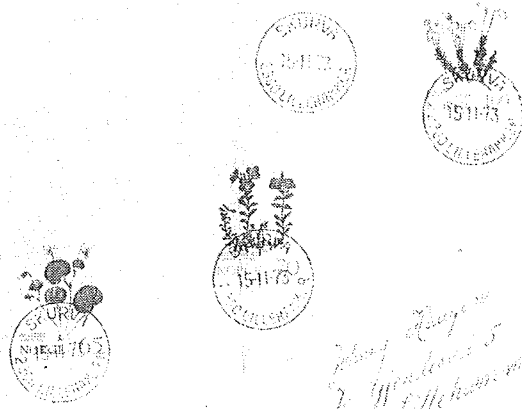
Først en takk til Halfdan Rui for hans detaljerte forklaring av hvorledes den for tidlige avstemplingen av nr. 367 har oppstått. Jeg regnet faktisk med at årsaken til slike feil var så godt kjent at jeg ikke fant det nødvendig å nevne det, men bare trakk det fram for kuriositetens skyld. I likhet med hr. Rui omgås jeg datostempler til daglig i mitt arbeid ved Lillehammer postkontor.

Den «feiltrykken i datostemplet» som jeg denne gang kommer med er neppe så lett å forklare.

Som det vil være kjent fra NFT nr. 4-74 s. 117 har en ved Skurva underpostkontor hatt i bruk et datostempel med feil postnummer, 2300 istedet for 2600. I tidsskriftets oversikt over utleverte hånddatostempler med postnummer står det at SKURVA 2300 LILLEHAMMER kun har vært i bruk 2 dager. Dette er ikke riktig. Jeg har hatt anledning til å undersøke i arkivet ved Skurva underpostkontor og har funnet dette stempelavtrykket på meldesedler for rek. brev. Stemplet har vært brukt til å stemple disse på utleveringsdagen, altså brukt i skranken, og jeg har sett avtrykk på slike sedler som viser 10/11, 12/11, 13/11 og 14/11 (11/11 var søndag ifjor og er derfor ikke med). I tillegg til dette har jeg i min samling enkeltmerker stemplet 14/11 (Nk. nr. 700 og 716) og dessuten fjorårets blomstermerker på brev stemplet 15/11-73 (altså førstedagsbrev). 15/11 er siste dag dette stemplet

var i bruk. Det ble da innsendt til Lillehammer postkontor for ombytting. Dette skulle derfor bety at stemplet var i bruk hele 5 dager før det ble inndratt. Om det var i bruk 2 eller 5 dager er vel kan hende ikke så viktig, men med den interesse det etter hvert er blitt for stempler finner jeg det likevel riktig å nevne det. Jeg vedlegger foto av mitt førstedagsbrev i håp om at det kan avbildes i tidsskriftet.

Olav Brekke

REDUS ALBUMSYSTEM

med antistatiske kemisk neutrale sikkerhedslommer

En barsk historie om de alvorlige følger det kan få, når man bruker tilfældige — klorholdige — lommer.

Redaktør Eichner-Larsen skriver i sit referat af STOCKHOLMIA 74 i Berlingske Tidende d. 28/9 74:

«I afdelingen med jurimedlemmernes eksponater savner man dog plancherne fra Odd Graham, Norge. Forklaringen er lærerig for alle samlere.

Odd havde opbevaret sine eksponater fra sidste udstilling i de meget benyttede plasticomslag. De er iøvrigt påbudt her på Stockholmia af sikkerhedsgrunde. Da han tog dem frem hjemme i Oslo for at sende dem herop, var hele samlingen faldet sammen til én tyk kage. Klorindholdet i plasticomslagene havde totalt ødelagt indholdet.»

Introduksjonspakke med lommer og plansjer sender vi portofritt mot innsendelse av kr. 14,-. (Reklamepris).

Produsent:
REDUS-REKVISIT,
DK-2900 Hellerup, Danmark.
Giro 33398.

Tør De bruke sådanne lommer?

De er billige — men billige lommer er fremstillet af billig plastfolie, og billig folie er klorholdig. Den er tilmed ofte yderligere blødgjort med klorholdige midler, og så er det helt sikkert, at der vil ske ulykker, hvis man gemmer sine frimærker i sådanne lommer.

De kan spare 10—20 %, når De investerer i lommer, hvis De går efter de billigste.

Men det kan blive dyrt!

Det koster lidt mere at købe

REDUS SIKKERHEDSLOMMER

men der er en engangsgift.

Her kommer ingen grimme overraskelser senere.

Hovedforhandler for Norge:
KJELD W. ERIKSEN A.S.
Øvre Hellerud, 2013 Skjetten.
Postgiro 30901.

BASILLER OG FLUELORT — OG LITT TIL

Etter å ha tatt for meg en del ubrukte ark av Nk. nr. 706 har jeg lagt merke til en feil som synes å gå igjen i en del av opplaget. Det er 3. merke nedenfra i 1. loddrette rad fra venstre som har en flekk i rød farge under merkebildet under N i NORGE. Feilen er kun funnet i ark med trykningsdato 5/1 -73. Denne feilen finnes både på ark med like og ulike tall. Av andre feil på nr. 706 kan nevnes en blå flekk som opptrer på forskjellige plasser i arket og som også finnes på ulike plasser på merkene. Den synes å være vanligst i teksten oppe i venstre hjørne på merket, men finnes også rett ut for pannen. Den blå flekken ut for pannen er funnet på merker med trykningsdato 9/2 -73, mens den blå flekken i teksten finnes på merker fra ark med trykningsdato 5/1 -73.

I tillegg til disse feilene på nr. 706 kan også nevnes at det på nr. 689 er uregelmessigheter spesielt i kjeften: Det ser ut som draken har flere tenner på noen merker enn hva den har vanligvis. I tillegg til dette finnes også en fargeflekk på bokstaven R i NORGES SAMLING, slik at det ser ut som det står «NOPGES SAMLING». Disse feilene er ikke funnet å være konstante i de ark jeg har hatt anledning til å undersøke. Jeg tillater meg likevel å nevne dem, da det muligens kan være andre som har funnet noe lignende.

Olav Brekke

Velg selv datoen

Hr. redaktør!

Som et apropos til det stemplede brevet i NFT/7 i år sender jeg kopi av et annet. Her kan man selv velge datoen!

Forøvrig savner jeg spørsmålene mine fra forrige brev. Hr. Karl Sanne refererer til noen av dem «et annet sted i bladet» (nr. 6).

Vennlig hilsen

Ole H. Loftaas, Flatevåg 24
5095 Ulset i Åsane

Beklager dette med spørsmålene som ikke kom med. De måtte tas ut under ombrekkingen av tekniske hensyn. Se forøvrig annet sted i dette nr.

E. S.

Hr. redaktør.

Jeg er hovedmedlem i Bergens-klubben og har ikke mottatt nr. 7 av tidsskriftet. Vennligst etter-send dette og undersøk om mitt adressekort har falt ut.

Utsendelsen av tidsskriftet bør skje under ett. Jeg har svart på interessante annonser samme dag jeg mottok bladet, bare for å få som svar at det var solgt for tre dager siden! Dette bør rettes på, slik at alle får samme sjanse til å benytte seg av tilbud etc.

Med hilsen Tom Komnæs
Fjellveien 100 5000 Bergen

P. S. Hvorfor ikke orientere — på forbundssiden — om hvor henvendelser av denne art skal sendes? Jeg vet ikke hvor bladet distribueres fra, Oslo-adressen eller Trondheim? D. S.

*Jeg vil gjerne svare her, da henvendelsen berører flere ting av prinsipiell art: Nr. 7 er nå sendt Dem, og jeg beklager at De ikke har fått det før. Ellers skjer utsendelsen av tidsskriftet **alltid** under ett, idet hele opplaget — uansett hvor det skal, til Oslo, Bergen, Trondheim — eller for den saks skyld New York, London eller Paris, blir levert postkontoret **samlet**. Fra da av er det Postverket som bestemmer farten. Tidsskriftet går imidlertid som **trykksak**, og vi har erfaring for at slike forsendelser enkelte steder kan bli liggende for noen dager før de sendes ut til adressatene. Sannsynlig er det at forsinkelsen er oppstått ved **Bergen Postkontor**.*

*Med hensyn til den orienteringen De etterlyser, kan jeg fortelle at det **nettopp** på forbundssiden i flere år har stått hvor slike henvendelser skal sendes. Der står det nemlig: «Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte nummer samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsførereren. Korrespondanse angående tidsskriftets redaksjon sendes redaksjonen direkte.»*

*Med andre ord: Alt som har med **abonnement** å gjøre, tar Efren Rebolledo (Boks 875, Sentrum, Oslo 1) seg av. Alt som har med **redaksjonelt** stoff å gjøre, sendes til NFT's redaksjon, Boks 2177, 7001 Trondheim. Dette er meget viktig, ellers risikerer man forsinkelser. Det hender f.eks. stadig at undertegnede mottar annonser til tidsskriftet, mens det i virkeligheten jo er forretningsførereren som er den riktige å henvende seg til.*

E. Sjong

Svorne norske filatelister kan belage seg på en Madridreise i tidsrommet 4.—13. april i året som kommer, for å overvære filateli-verdensutstillingen i «krystall-palasset» på utstillingsområdet «Feria del Campo» i den spanske hovedstaden. Arrangementet faller sammen med 125-års-feiringen for utgivelsen av det første spanske frimerke, og dekker et utstillingsområde på 25 000 m², hvor over 500 utstillere fra 50 land vil vise fram de mest varierte filateli-emner. Foreløpig er det i Spania utgitt en spesialserie med frimerker fra utstillingen, i tre verdier: To, fem og åtte pesetas, med et opplag på 3 millioner eksemplarer.

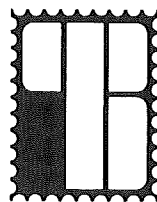
I forbindelse med utstillingen vil Det internasjonale filateli-forbund avholde sin 44. kongress (11—15. april) i Madrid. Tilreisende filatelister vil få rikelig anledning til å bese Prado-Museet, hvorfra man har hentet svært mange av motivene til de spanske frimerker.

Mange norske filatelister har vist interesse for de turene som både SAS og Iberia setter opp i forbindelse med utstillingen i Madrid.

Den første «verdens-utstilling» for motiv- og tema-filateli finner sted i Brussel neste år i dagene 13.—21. desember. Utstillingen får navnet THEMABELGA og holdes i Centre Rogier. Utstillingens ledelse har satt seg som mål å bevise at motiv-filateli har utviklet seg til å bli en likeverdig og like interessant gren innen filateli som alle andre.

Interesserte kan få nærmere opplysninger hos utstillingens kommisjonær i Norge, frk. Astri Nielsen, Lilleakerveien 31B, 3 — Oslo 2.

THEMABELGA

13-21 XII '75

KONTAKT MED DANMARK

får De nemmest ved et abonnement på FRIMÆRKESAMLEREN, alsidigt, varierende stof, julemærker, motiver og mønter. Årsabonnement 10 numre n.kr. 24,— til dansk giro 281 97, Frimærkesamleren, Lindvang 16, DK-2660 Brøndby Strand, Danmark.

Prøvenummer mod kr. 1,00 i frimærker.

GRATIS UTLÅN:

KLUBBSEKRETÆRER!

Liv opp klubbmøtene med fargeslides fra
DET BRITISKE POSTVERK.

Fra det berømte «PENNY BLACK» til Prinsesse Annes bryllup. De britiske frimerkers historie i farger.

Send Deres forespørsel til: **Forbundssekretæren**
Norsk Filatelistforbund
Bosk 875 Sentrum
Oslo 1

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER!

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland. 3 linjer (kr. 20.00 inkl. moms).

ENGLAND & KOLONIER.

Gratis prisliste med mere end 4100 tilbud. 82 områder leveres i nyhedsabonnement.

L. B. PEDERSEN, Kirkevænget 317,
8310 Tranbjerg, DANMARK

Grønland frimerker, marginalblokker, FDC, varianter, spesialbrev tilbys, 32 siders prisliste gratis. Polarstamps 4180 Sorø, Danmark.

Lillehammer Filatelistklubb ønsker tils. bedre norske/nordiske, engelske, tyske, franske, canadiske, USA-hefter til bytteleder
Dag Kristiansen, Boks 146,
2601 Lillehammer.

TOPPTILBUD! For samlere der kan li å handle — Liste tils. portofritt. Vi bytter, kun etter mankolister NF postboks 1118 DK-1009 Kbhvn K

Farsund Filatelist Forening ønsker tilsendt nordiske, europeiske — øst/vest, FN, australske og amerikanske hefter til bytteleder Arne Drange, Mosvoldvn. 47, 4550 Farsund.

Siste nummer med masser av samlerannonser sendes mot kr. 2,50 i frimerker.

FRIMÄRKSFORUM, Avd. NFTD,
S-310 58 Vessigebro, Sverige.

Utlav sendes! Portofritt. Lave priser. Fremst Sverige. T. Schoults, Backvägen 7,
S-260 83 Vejbystrand.

1 Sett «LONDON» AFA Nr. 312-17 selges. Pris D. kr. 1500,— «Bill.Mrk. 108» NFT,
Boks 875 Sentrum, Oslo 1.

Ark-sett postfr. Flyktningemerker AFA 457-58
3 ark-sett postfr. **Hakon VII AFA 192-95**
Selges samlet for D. Kr. 6900,—
«Bill.Mrk. 109» NFT,
Boks 875 Sentrum, Oslo 1.

NORGE STEMPLET leveres etter mankoliste til listepriis ÷20/40%. Motiv, Commonwealth, Tyskland m/omr. Klassisk Norge på forespørsel.
Hans Enger, 2824 Redalen.

Ønsker De å abonnere på Skandinavia, FN, Man, Jersey, Sveits m.fl. Rekvirer brosjyre.
Saugstad Frimerker,
St. Hansvn. 3, 1400 Ski

«ALLIANCE UNIVERSELLE» intern. frim.klubb, Medlemsblad/liste, 4 intern. svarkuponger.
Dolatoski, Bt. Athenee, Rue Curie,
83500 La Seyne, France.

Søker bytteforbindelse for Finland, Norge og Island.

Korrespondanse på tysk og engelsk.

Hans Schories, D 3001 Godshorn Birkenallee 64.

USA 100 forskj. billedmerker for 75 skandinaviske særmerker. Frankatur med FN-merker.
H. Weimar, 150 Burns Forest Hills, N.Y. 11375.

Spesialtilbud på nyere, bedre og klassiske frimerker fra Skandinavia sendes gratis. Gode utvalg has.

FILATELI-SERVICE Postboks 141,
DK-9800 Hjørring.

NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING

ønsker tilsendt bedre utvalg Norden og Vest-Europa forøvrig. Byttevirksomheten har ca. 90 aktive deltakere og stor omsetning. Provisjon til foreningen: 10%.

Bytteleder: Trygve Karlsen, Postboks 3150 Munkvoll, 7001 Trondheim.

Flekkefjord Filatelistklubb v/bytteleder D. Rudberg ønsker utvalgshefter for Skandinavia, England, Tyskland, Holland, Frankrike, eldre Sveits, USA, sportsmotiver og Europa-merker.

ANTIKVARISKE VERDIPAPIRER

er et nytt, interessant samlerområde med konstant prisstigning. De såkalte gammeldagse effekter er ofte grafiske praktstykker i vakre farger. I Schweiz kunne man notere en verdistigning på over 100% i løpet av et år. Ved siden av den egentlige samlerverdi, er gullfrancspapirer og Kinapapirer verdsatte.

Verdipapirene kan samles i Albums med format 30x40 cm. Russiske og Kinesiske aksjer egner seg også godt innrammet som eksklusiv veggpyrd. Enkeltstykker kan leveres fra 1870 av. Gratis prislister kan fåes ved henvendelse til: Mr. Bittner, c/o Global Finance Inc., Alte Frankfurter Str. 183, D-3300 Braunschweig, West Germany.

Kupong.

Navn og nøyaktig Adresse:.....

.....

.....

Troms Filatelistklubb

Juryen var gjennomgående meget imponert over de utstilte samlinger som var kommet til Troms Filatelistklubbs klubbutstilling. Mange av objektene var kommet fra utenbys eller utenlandske støttemedlemmer, og disse samlingene var med til å gi utstillingen stor bredde. Det forringer imidlertid ikke inntrykket av et ganske høyt filatelistisk nivå blant klubbens hovedmedlemmer.

Det tok juryen mange kvelders arbeid å bedømme alt det tilsendte materialet, men det var liten uoverensstemmelse i juryens vurdering av samlingene. Det har i tilfellet ikke vært mer enn at man temmelig snart ble enig om resultatet.

En av samlingene lå i en desidert klasse for seg, og ble bedømt til gull. De andre samlingene var av mere jevn kvalitet og fordelte seg i bedømmelsen med

4 medaljer for sølv,

9 medaljer for forsølv og bronse

7 medaljer for bronse.

Land-samlinger

Gull

Samling 30/31 Kurt K. Karlsson, Helsingfors
Thurn & Taxis i Hamburg

Sølv

Samling 18/20 Børre Amundsen, Trondheim
Sverige, Gustav V i medaljong

Samling 27/29 Trygve Karlsen, Trondheim
Estland 1918-1940

Samling 59 Jon Killi, Moen i Målselv
Cochin

Forsølv og bronse

Samling 60 Erling Bangsund, Tromsø
Australia

Samling 17 Erling Bangsund, Tromsø
Sverige

Samling 35 Yngve Ericsson, Helsingfors
Tyske besettelsesmerker

Samling 41 Kaj Olsen, Frederiksværk
England, «Wildings'» high values

Samling 43/48 Trygve Sommerfeldt, Oslo
Tsjekoslovakia 1918-39

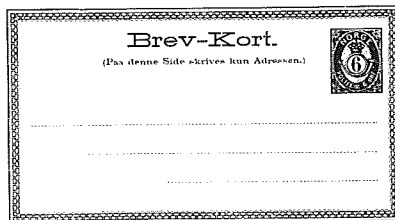
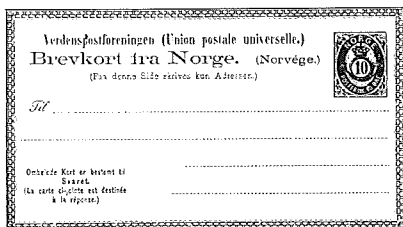
Samling 22 Eiv. Steenstrup, Tromsø
Sverige, militære svarsmerker

Samling 39/40 Eiv. Steenstrup, Tromsø
England, George V 1910-36

Samling 25 Kaste Varjoranta, Hämeenlinna
Finland, vannmerkestillinger

KATALOG OVER NORGES HELPOST 1872-1972

ved Tron Soot-Ryen

*Catalogue of Norwegian Postal Stationery
(short text in English)*

Utgitt av Oslo Filatelistklubb
Published by the Oslo Philatelic Society

Til salgs hos frimerkehandlerne
At sale at any Norwegian Stamp Dealer

Pris kr. 30,00

Bronse

- Samling 42 Erling Bangsund, Tromsø
England
Samling 11 Per Braa, Tromvik
Norge, platefeil
Samling 21 Fred Svenson, Luleå
Sverige, Gustav V i medaljong
Samling 23/24 Sig. Tøllefsen, Tromsø
Danmark
Samling 4 Alfred Wilhelm, København
Norge, 4. shil. Osc. og 2/12 øre

Tema-samlinger

Sølv

- Samling 64 Hans Bj. Svindland, Trondheim
Norge over sjø

Forsølvet bronse

- Samling 66/67 Birger Rothelius, Lidingö
Norrbottnsstempler

Bronse

- Samling 70/71 Vidar Corn Jessen, Lillesand
Frimerkekomposisjon
Samling 63 Fred Svenson, Luleå
Fødselsdagsstempler

Fra F. C. Moldenhauer, Bergen og Hans Rode, Oslo, hadde klubben fått 3 gaver som ble stillet til juryens disposisjon. Etter en nøye overveielse ble juryen enig om at man ville benytte disse som ekstrapremiering til utstillere blant klubbens hovedmedlemmer.

En frimerkeplatte fra Moldenhauer ble besluttet tildelt Børre Amundsen for en vel utarbeidet og delikat samling på et noe mindre påaktet samleområde — nemlig de svenske Gustav V-merkene i medaljong.

Et særtrykk av Norge nr. 1 fra NORWEX — gave fra Hans Rode — ble besluttet tildelt Per Braa for det filatelistiske initiativ som er utvist i hans studier av platefeil på nyere merker. Denne samlingen bør absolutt ansføres til ved fortsatte studier å bygges ytterligere ut.

Et annet NORWEX-særtrykk fra Hans Rode ble besluttet tildelt Sig. Tøllefsen for et utmerket materiale Danmark som man håper kan bli presentert noe mere bearbeidet på senere utstillinger.

200 gr. finsk kilovare ca. 50% billedmerker, postklipp (høyverdier). Kun Nkr. 20,— til postgiro-konto Oslo 9 95 42. Gratis vedlegges vår prisliste 1975 (pris 2,50), inneholdende Finland, frimerke-pakker, kilovare m.m.

K. J. Østerman, Boks 44,
SF-00531 Helsingfors 53, Finland

EUROPA fremdeles i ett bind

ZUMSTEIN EUROPA-KATALOG 1975

det filatelistiske markeds mest tilforlatelige barometer, 58. utgave. Pris n.kr. 135,— m/alfabetisk reg. kr. 157,—. Over 1400 sider, mer enn 31 000 avbildninger. Europa og utenlandspoststeder komplett til utgivelsesdagen. Ved kompletteringslister i Berner Briefmarken Zeitung holdes katalogen à jour til enhver tid.

SCHWEIZ-LIECHTENSTEINSKATALOG 1975

Tysk/fransk tekst, m/priser på firerblokker og viktigste varianter, FDC o.s.v., samt opplagstall. 304 sider.

Pris n.kr. 17,—.

Henvend Dem til Deres frimerkeforhandler eller til vår Generalagent i Norge:

Wennergren-Cappelen A/S, Nedre Vollgt. 9,

Boks 738, Sentrum — Oslo 1.

ZUMSTEIN & CIE

Inneh. Hertsch & Co., Postfach 2585, CH-3001 BERN.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875 Sentrum, Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Tore Gjelsvik, Trondheim

Visepresident: Leiv A. Brecke, Oslo.

Styremedlemmer: Nils Chr. Smith, Fredrikstad,

Jørgen Sorgendal, Lillehammer, Arne Bergan, Harstad.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG

Boks 2177—7001 Trondheim

Forretningsfører:

EFREN REBOLLEDO

Postboks 875, Sentrum, Oslo 1

Tlf. 24 79 98

Privat: Grevlingåsen 40, 1347 Hosle.

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og Norden forøvrig..... Kr. 30,00

Annual Subscription all other Countries Kr. 35,00

Løssalgsspris kr. 3,50

Annonsepriser — advertising rates:

1. omslagsside..... Kr. 500,00

4. omslagsside..... Kr. 450,00

2. og 3. omslagsside..... Kr. 400,00

1/1 side..... Kr. 350,00

1/2 side..... Kr. 200,00

1/4 side..... Kr. 125,00

For innenlandske annonsører kommer i tillegg 20 % merverdiavgift.

Småannonser (trelinjers), inkl. m.v.a. kr. 20,—

Rabatter:

10% for like annonser gjentatt fem ganger i året

15% for like annonser gjentatt 10 ganger i året

10% for annonser gjentatt 10 ganger i samme format, uansett tekst.

OPPLAG: 4800 eksemplarer

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer om året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltutgave.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte nummer samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsføreren.

Korrespondanse angående tidsskriftets redaksjon sendes redaksjonen direkte.

Forbundets postgironummer er: 6 92 68.

Bankgironummer er: 7023.05.03433.

Trykt i trykkerihuset Adresseavisen, Trondheim.

FORBUNDSKLUBBER

BERGENS FILATELIST-KLUBB, Boks 846, 5000 Bergen.

Formann Arnfinn Instebo, boks 846, 5000 Bergen.

Bytteleder F. C. Svendsen, Magnus Barfotsgt. 4, Bergen.

BARDUFOSSE FILATELISTKLUBB, Bardufoss.

Formann Terje Lund, Bardufoss.

BODØ FILATELISTKLUBB, 8000 Bodø.

Formann Thorbjørn Thoresen, Kortneset 6 A, 8000 Bodø

Bytteleder Thor Hillestad, 1/2 Nordlandsbanken, 8001 Bodø

BRYNE FRIMERKEKLUBB, boks 300, 4341 Bryne.

Formann Ole Helmer Sjø, Boks 280, 4341 Bryne

Bytteleder Per Otto Vold, Boks 78, 4362 Vigrestad

DRAMMENS FILATELIST KLUBB, 3000 Drammen.

Formann Per Otto Borgen, postboks 343, 3001 Drammen

EGERSUND FILATELISTKLUBB, 4370 Egersund.

Formann Sverre Pedersen, Mosbekktg. 2, Egersund.

Bytteleder Oddbjørn Maudal, Sandbækvn. 6, Egersund.

FARSUND FILATELIST-FORENING, boks 146, Farsund.

Formann Torbjørn Larsson-Fedde, 4550 Farsund.

Bytteleder Arne Drange, Mosvoldveien 47, 4550 Farsund

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB, 4400 Flekkefjord.

Formann Trygve Tonstad, Flekkefjord.

Bytteleder fru Doris Rudberg, Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB, Hagevn. 18, Greåker.

Formann Ole L. Sæland, Hageveien 18, 1720 Greåker.

Bytteleder Aage Rettvin, Mads Haraldsonsgt. 10, Fr.stad.

GJØVIK FILATELISTKLUBB, boks 212, 2801 Gjøvik.

Formann Jon Berge, Ånerudveien 12, 2830 Raufoss

Bytteleder Sverre Rønning, Ø. Ringvei 4, 2830 Raufoss

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB, boks 120, 4890 Grimstad.

Formann Kai-Åge Knausgård, Nordåsen Ringvei 2, Tromøy.

Bytteleder Th. Steen Gundersen, Grimstad.

HALDEN FILATELISTKLUBB, boks 121, 1750 Halden.

Formann Per M. Kindem, Klærlighetsstien 17, Halden.

Bytteleder: Ton Kruithof, Laabyveien 41, Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB, boks 143, 2301 Hamar.

Formann Peter Helle, boks 143, 2301 Hamar.

Bytteleder Oddleif Engebretsen, Erik Werenskioldsgt. 17, 2300 Hamar

HAREID FRIMERKEKLUBB, 6060 Hareid

Formann: Sverre Hjørungdal, 6060 Hareid.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB, 3500 Hønefoss.

Formann Sigurd Brenden, Hønefoss.

Bytteleder Erlend Johnsen, Trulsrudvn. 22, Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB, boks 9, 9400 Harstad.

Formann Arne Bergan, boks 60, Harstad.

Bytteleder Kristian Dreier, Gullhaggt. 12, Harstad.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB, boks 301, Kr.sand.

Formann Erling Knudsen, Løslandsvei 1, 4600 Kristiansand S.

Bytteleder Berge Edvardsen, boks 301, 4601 Kristiansand.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB, boks 32,

2601 Lillehammer.

Formann Olav Brekke, boks 32, 2601 Lillehammer.

Bytteleder Dag Kristiansen, boks 146, 2601 Lillehammer.

MOSS FILATELISTKLUBB, 1580 Rygge.

Formann Svein Sandbugt, Høyås, 1580 Rygge.

Bytteleder Odd H. Johannesen, Elgveien 109, 1500 Moss

NARVIK FILATELISTKLUBB, 8500 Narvik.

Formann Carl W. Lindstrøm, Hamsuns vei 28, Narvik.

Bytteleder Steinar Krokmyrdal, 9465 Tennevoll.

NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING

Postboks 690, 7001 Trondheim

Formann og bytteleder: Trygve Karlsen,

Postboks 3150 Munkvoll, 7001 Trondheim.

NORSKE MOTIVFILATELISTER, boks 13, 1342 Jar.

Formann Ørn Grahm, Nordterrassen 7, 1342 Jar.

Sekretær Reinert Rødland, Åsveien 8, 1324 Lysaker.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB, 3670 Notodden.

Formann Hans Karl Isaksen, Våldalen 16, 3670 Notodden

Bytteleder: Bjørn Isaksen, Harald Bjerkesgt. 12, 3670 Notodden

OSLO FILATELISTKLUBB, boks 298, Sentrum, Oslo 1.

Formann: Arne Thune-Larsen

Bytteleder E. Middelthun-Moe, Disenvn. 21, Oslo 5.

RANA FILATELISTKLUBB, boks 169, 8601 Mo i Rana

Formann: Kjell Moxness, Boks 169, 8601 Mo i Rana.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB, 3200 Sandefjord

Formann Ragnar Haring, Lingeelmeveien 10, 3200 Sandefjord

SKIEN FILATELISTKLUBB, boks 355, 3701 Skien.

Formann Tor Falkenstein, boks 355, 3701 Skien.

Bytteleder Leif Kr. Wolden, Trollvn. 29, 3900 Porsgrunn.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB, Øvre Stokkavei 63,

4000 Stavanger.

Formann J. Schawland, Øvre Stokkavei 63, Stavanger.

Bytteleder Jon O. Kolstad, Nedre Stokkavei 5, Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEFORENING, 7710 Sparbu

Formann Karl Tørhaug, Sparbu

TROMS FILATELISTKLUBB, boks 383, 9001 Tromsø.

Formann Agnar Presterud, boks 383, 9001 Tromsø.

Bytteleder Kjell Aarseth, boks 445, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB, Vadsø.

Formann Kjell Johnsen, Vadsø.

VOSS FRIMERKEKLUBB, 5700 Voss.

Formann Einar KlevenRute 4428, 5700 Voss.

Bytteleder Audun Utne, 5275 Evanger.

ØRSTA FILATELISTKLUBB, 6150 Ørsta.

Formann Gunnar S. Moe, 6150 Ørsta.

Bytteleder Helge-Rasmus Halkjelsvik, Røysgarden, Volda

ÅLESUND FILATELISTKLUBB, Lihauqgt. 2, Ålesund.

Formann Arne Westad, 6000 Ålesund.

Bytteleder Hans Jacob Spreide, boks 215, 6001 Ålesund.

«Tilsluttet» klubb:

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN, boks 73, Opsal, Oslo 6.

POSTEN INFORMERER

NORGE — SKISPORTENS HJEMLAND

Den 15. januar 1975 vil det bli utgitt 2 nye frimerker med motiver som understreker at Norge er skisportens hjemland. Utgivelsen vil skje på foranledning av at Sondre Nordheim ble født for 150 år siden.

Frimerkene vil være til salgs ved alle landets poststeder. Frist for innlevering av konvolutter til førstedagsstempling er 2. januar 1975.

ÅRSSETT AV FRIMERKER UTGITT 1969—1973

Årssett 1969 à kr. 39,85, 1970 à kr. 34,00, 1971 à kr. 10,20, 1972 à kr. 17,40 og 1973 à kr. 23,05 er fremdeles til salgs ved Postens filatelitjeneste, Postboks 1085 Sentrum, OSLO 1. Postgiro 400. — Årssett 1972 og 1973 er dessuten til salgs ved de fleste postkontorer.

BEGRENSET SALGSTID FOR SÆRFRIMERKER

Fra og med 1. januar 1975 vil de særfrimerker som ble utgitt i 1969, ikke lenger være til salgs. En spesiell salgsliste over disse frimerkene kan De få gratis ved å skrive til Postens filatelitjeneste, Postboks 1085 Sentrum, OSLO 1.

Herr Finn Asgaard

Mariesgt. 6

OSLO 3

Adresseforandringer innmeldes for direkte-abonnementer til

NFT's forretningsfører

Boks 875, Sentrum

Oslo 1.

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker.

EMIL MOESTUE A/S

GRAFISK INDUSTRI – PAPIRINDUSTRI

Postboks 342, Oslo 1

Leverandør av frimerker til postverket